

Gemeente Liedekerke

Gemeentelijk klimaatplan Liedekerke

‘Sustainable energy action’ plan voor de Covenant of Mayors
Oktober 2015

Regionaal Woonbeleid Noord-Pajottenland
Interlokale vereniging Affligem, Liedekerke Roosdaal en Ternat
p/a Gemeentehuis
Opperstraat 31
1770 Liedekerke
Tel. 053 64 55 17
wonen@liedekerke.be

INHOUD

1. Het broeikas effect	3
2. Liedekerke en het burgemeestersconvenant.....	5
3. Doelen en strategie van de gemeente Liedekerke.....	6
4. Huidige situatie.....	7
4.1. Algemeen.....	7
4.2. Nulmeting - Bepaling van de uitstoot per sector.....	7
4.2.1. De CO ₂ -uitstoot van de gemeente Liedekerke in 2011	8
4.2.2. De verschillende energiedragertypes.....	9
4.3. Uitstoot tegenover Vlaams-Brabant.....	10
4.4. Uitstoot per sector.....	11
4.4.1. Huishoudens.....	11
4.4.2. Transport	13
4.4.3. Tertiair	14
5. Voorspelde emissies in 2020 volgens 'Business as usual'	15
6. Het klimaatactieplan	16
6.1. Organisatorisch.....	16
6.1.1. Intern	16
6.1.2. Extern	16
6.2. Financieel.....	17
6.3. Participatie en promotie.....	17
7. Acties	19
7.1. Huishoudens.....	20
7.1.1. Reeds uitgevoerde maatregelen	20
7.1.2. Nieuwe acties	21
7.2. Eigen organisatie.....	26
7.2.1. Reeds uitgevoerde maatregelen	26
7.2.2. Nieuwe acties	28
7.3. Transport.....	33
7.3.1. Reeds uitgevoerde maatregelen	33
7.3.2. Nieuwe acties	34
7.4. Industrie en tertiaire sector.....	37
7.4.1. Reeds uitgevoerde maatregelen	37
7.4.2. Nieuwe acties	37

1. HET BROEIKASEFFECT

Het broeikaseffect is een natuurlijk fenomeen dat de opwarming van de aarde veroorzaakt. De aarde ontvangt licht en warmte van de zon, waarvan ongeveer de helft geabsorbeerd wordt door het aardoppervlak. Hierdoor warmt de aarde op, waarna deze warmte terug gestraald wordt. De planeet is echter verpakt in een dunne laag van gassen die essentieel is voor leven op aarde, de atmosfeer. In de atmosfeer zijn van nature broeikasgassen aanwezig (waterdamp H₂O, koolstofdioxide CO₂, methaan CH₄, stikstofoxide N₂O en ozon O₃). Door de aanwezigheid van deze gassen wordt een deel van de warmte tegengehouden en teruggestuurd naar de aarde (Figuur 1).

Figuur 1: Het natuurlijk broeikaseffect (*climatechallenge*)

Diverse antropogene activiteiten veroorzaken een extra uitstoot van broeikasgassen. Verhoogde concentraties in de atmosfeer versterken het natuurlijke broeikaseffect en leiden tot een stijging in gemiddelde aardtemperatuur én bijgevolg een globale klimaatverandering. Dit verschijnsel heet het **versterkte of antropogene broeikaseffect**. In het versterkte broeikaseffect speelt de stijging van het CO₂-gehalte een dominante rol. Een belangrijk voorbeeld waarbij CO₂ vrijkomt is de verbranding van fossiele brandstoffen zoals steenkool, aardolie en aardgas. In 2013 heeft de hoeveelheid CO₂ de grens van 400 ppm overschreden. Dit is 120 ppm meer dan het 'natuurlijke' niveau aanwezig voor het begin van de industriële revolutie (rond 1750), een teken van een verontrustende opwarming (*Knack 2013*). Het is dus essentieel om de CO₂ uitstoot te verminderen en meteen actie te ondernemen.

De toename van broeikasgassen in de atmosfeer is een zeer actueel probleem dat consequenties heeft op wereldschaal. De gevolgen van de stijgende temperatuur vallen niet meer te ontkennen: smelten van de polen en gletsjers, stijging van de zeespiegel, ontstaan van een warmer en vochtiger

klimaat, een grotere verspreiding van pathogenen, extreme weerfenomenen, meer droogteperiodes en grotere voedseltekorten. De gevolgen van mislukte oogsten, watertekorten en klimaatmigratie zal men tot in België voelen. Ook de stijging van de zeespiegel heeft een groot effect. Figuur 2 geeft de oppervlakten weer die zouden overstromen zonder beschermende maatregelen. Voor de 22^e eeuw wordt een zeespiegelstijging van 1 meter verwacht, wat in België zou resulteren in 630 km² dat onder de zeespiegel komt te liggen. Als men deze lijn doortrekt zou over 1000 jaar de stijging 1.5 tot 10 meter kunnen bedragen. Een stijging van 8 meter wordt verwacht tegen het jaar 3000, wat betekent dat bijna één tiende van België (3700 km²) onder water zou kunnen komen te liggen.

Figuur 2. 'Pootje baden in de Vlaamse Polders en helft van Nederland van de kaart geveegd.' Oppervlakten die zich onder de zeespiegel bevinden zonder beschermende maatregelen (in het blauw). Boven: Een gedeeltelijk Atlantis-scenario dreigt voor de Lage Landen als de zeespiegel met 1 meter stijgt, de verwachting voor de 22ste eeuw. Onder: stijging met 8 m die volgens een gematigd klimaatscenario kan bereikt worden tegen het jaar 3000. (N. Dendoncker, J.P. van Ypersele et P. Marbaix www.climate.be/impact)

2. LIEDEKERKE EN HET BURGEMEESTERSCONVENANT

Lokale overheden staan dicht bij de bevolking en spelen daarom een cruciale rol bij het afremmen van de klimaatverandering. Het Burgemeestersconvenant of Covenant of Mayors is hét Europese instrument voor lokale en regionale overheden om onder begeleiding van Europa de CO₂-uitstoot aan te pakken. Steden en gemeenten die dit ondertekenen engageren zich om de energie-efficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen op hun grondgebied te verhogen, en de CO₂-emissie te reduceren. Door hun verbintenis beogen de ondertekenaars van het Convenant om de CO₂-uitstoot met minstens 20% te reduceren.

Op 25 juni 2014 ondertekende Liedekerke samen met 56 andere Vlaams-Brabantse gemeenten het burgemeestersconvenant. De gemeente heeft zich hierdoor geëngageerd om mee te werken aan de realisatie van de doestellingen inzake de actuele energie- en klimaatuitdagingen en een ambitieus klimaatbeleid op te stellen. Dit vereist ingrijpende veranderingen op vlak van mobiliteit, wonen, economie, landbouw, consumptie enzoverder.

Dit klimaatactieplan werd geschreven volgens de algemene visie die Liedekerke steeds voorop stelt:

“Wij willen voor, door en met de inwoners van Liedekerke de centrumfunctie van de gemeente versterken. Daarom bouwen we onze voornaamste troeven verder uit: Handel, Groen, Mobiliteit, Recreatie, Zorg, Wonen; en communiceren we hierover gericht.”

Het uiteindelijke doel van dit convenant is op termijn een klimaatneutrale gemeente te worden, met als eerste mijlpaal 20% minder CO₂-uitstoot tegen 2020. Europa werkte hiervoor een stappenplan uit dat elke gemeente kan gebruiken. De provincie Vlaams-Brabant en Interleuven treden op als ‘Coördinator van het Convenant’ en staan de gemeenten bij.

Stap 1: Nulmeting

Om te bevatten hoeveel CO₂ er bespaard dient te worden, werd als eerste stap een nulmeting uitgevoerd. Deze nulmeting berekent de uitstoot van verschillende sectoren (o.a. huishoudens, transport, industrie, openbare verlichting enz.) in het referentiejaar 2011. VITO, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, werkte in opdracht van de Vlaamse Overheid een Excel-tool uit die de gemeente met eigen gegevens aanvulde.

Stap 2: Opstellen klimaatactieplan

De gemeente dient na de ondertekening een klimaatactieplan op te stellen en in te dienen bij de Europese Commissie. Dit klimaatactieplan bevat een opsomming van de maatregelen die de gemeente zal nemen om de CO₂-reductie van 20% te bereiken.

Stap 3: Uitvoering

De maatregelen worden omgezet in de praktijk.

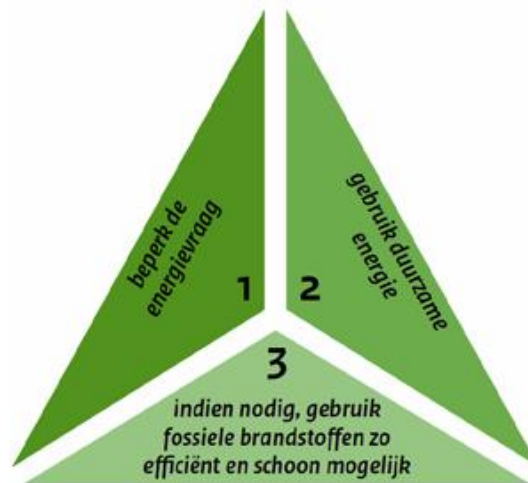
Stap 4: Rapportering en monitoring

Elke twee jaar na het indienen van het klimaatactieplan dient de gemeente een implementatierapport in bij de Europese Commissie met daarin een stand van zaken en tussentijdse resultaten. Elke 4 jaar moet een nieuwe CO₂-meting (monitoring) gebeuren. De gemeente kan hiervoor beroep doen op de cijfers die worden aangeleverd door VITO en de Vlaamse overheid.

3. DOELEN EN STRATEGIE VAN DE GEMEENTE LIEDEKERKE

Dit klimaatactieplan is een belangrijk document dat aantoont hoe de gemeente Liedekerke haar engagement tegen 2020 wil bereiken. Het maakt gebruik van de resultaten van de nulmeting om de meest geschikte acties te bepalen voor de CO₂-reductie. Het plan stelt concrete maatregelen voor, samen met de nodige budgetten, verantwoordelijke uitvoerders en timing.

De gemeente zet in zowel op korte termijnwinsten als op lange termijnacties. De Trias Energetica is daarbij het uitgangspunt: de gemeente onderneemt stappen om de energievraag te verminderen (stap 1), om duurzame energie op te wekken en te gebruiken (stap 2) en om aan de resterende (fossiele) energievraag te voldoen met efficiënte, schone technieken (stap 3).

Figuur 3: model Trias Energetica

Er worden drie belangrijke principes gehanteerd:

1) De gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente speelt op verschillende vlakken een voorbeeldrol: als consument, dienstverlener, planner, adviseur, initiator...

2) Samen aan de slag

De gemeente betreft bedrijven, organisaties, burgers en kennisinstellingen bij de opmaak en de uitvoering van het gemeentelijk klimaatbeleid. Verder neemt ze deel aan initiatieven die worden georganiseerd in het kader van 'Vlaams-Brabant klimaatneutraal'.

3) Klimaatbeleid is een dynamisch beleid

Kennis over klimaat is in volle evolutie. Ook het gemeentelijk klimaatplan is geen vaststaand gegeven, maar kan steeds bijgestuurd worden. Een gemeentelijk klimaatbeleid gaat verder dan het verminderen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot alleen. De economische en sociale aspecten, binnen het breder kader van duurzame ontwikkeling, mogen hierbij niet uit het oog verloren worden. Een sterk klimaatbeleid zal bovendien plaats moeten krijgen in alle beleidsdomeinen (bouwen en wonen, integraal waterbeheer, ruimtelijke ordening, mobiliteit, biodiversiteit, kansarmoede,...).

De gemeente Liedekerke wil **tegen 2020 de CO₂-uitstoot met 20% reduceren** (tegenover het referentiejaar 2011). Dit zal hopelijk behaald worden door zowel in te zetten op nieuwe quick wins als op lange termijnacties. Daarbovenop heeft de gemeente Liedekerke sinds 2011 al een uitgebreid gamma aan acties uitgevoerd om de CO₂-uitstoot te reduceren. Alle reeds bestaande maatregelen werden gebundeld in dit klimaatactieplan.

4. HUIDIGE SITUATIE

4.1. Algemeen

Om doelstellingen te formuleren en de effecten van het klimaatbeleid op te volgen, moet de grootte en de bronnen van de huidige CO₂-uitstoot gekend zijn en in kaart gebracht worden. Daarom heeft de gemeente een nulmeting uitgevoerd die van elke sector het aandeel in totale CO₂-uitstoot weergeeft. Het referentiejaar is 2011 aangezien vanaf dat jaar volledige cijfers voor de nulmeting beschikbaar waren. De inventaris werd opgesteld aan de hand van de generieke tool die VITO ontwikkelde in opdracht van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) van de Vlaamse overheid en aangevuld met data die specifiek zijn voor de gemeente.

4.2. Nulmeting - Bepaling van de uitstoot per sector

De nulmeting richt zich op de emissies van sleutelsectoren als:

- gemeentelijke gebouwen, installaties en voorzieningen
- tertiaire gebouwen, installaties en voorzieningen
- residentiële gebouwen
- transport: gemeentelijke vloot, openbaar transport, privé en commercieel transport

Daarnaast brengt de nulmeting emissiebronnen in kaart die niet verplicht gerapporteerd moeten worden, maar die wel relevant kunnen zijn voor het klimaat- en energiebeleid:

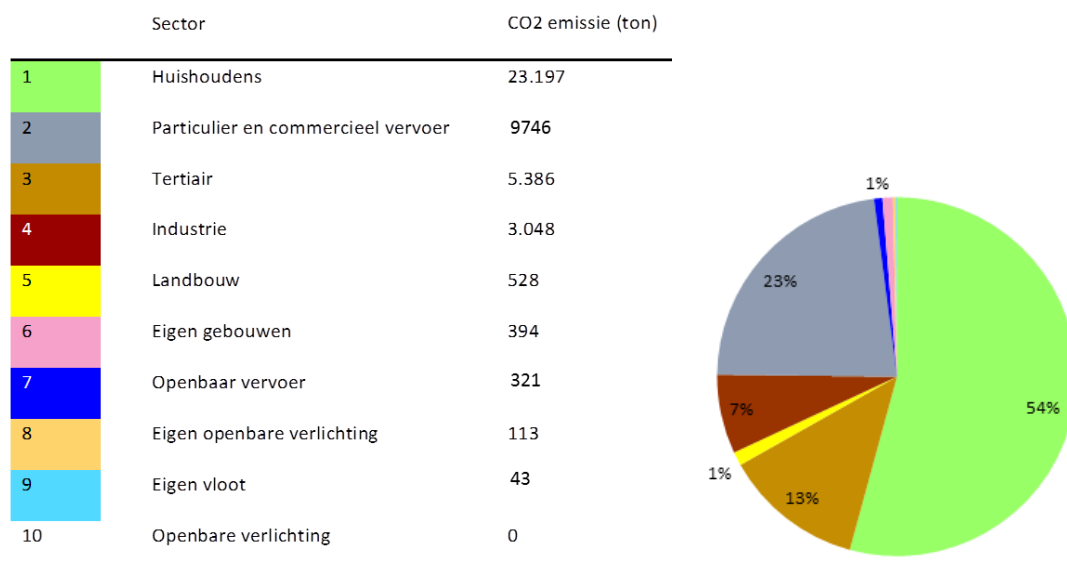
- energieproductie: koude- of warmteproductie-eenheden
- energieproductie: energiereleerde emissies van productie-eenheden voor elektriciteit < 20 MW
- landbouw: energiereleerde CO₂-emissies en niet-energiegerelateerde emissies zoals CH₄ door vertering en N₂O door mestopslag
- industrie: energiereleerde CO₂-emissies door niet-ETS bedrijven ¹

---

¹ Een niet-ETS bedrijf is een bedrijf dat buiten het toepassingsgebied valt van het Europees Emissiehandelsstelsel. Een bedrijf dat wel onder het toepassingsgebied van emissiehandel valt, moet jaarlijks de CO₂-uitstoot monitoren en rapporteren. Het bedrijf is ook verplicht een hoeveelheid emissierechten in te leveren die overeenstemt met de hoeveelheid CO₂-uitstoot van het voorbije jaar. Meer informatie: http://www.lne.be/themas/klimaatverandering/co2-emissiehandel/copy_of_algemeen.

4.2.1. De CO₂-uitstoot van de gemeente Liedekerke in 2011

Uit de emissie-inventaris blijkt dat in het jaar 2011 **42 777 ton CO₂** werd uitgestoten. Via de nulmeting werd een emissierangschikking vastgesteld van de verschillende sectoren.

Tabel 1 en Figuur 4: CO₂ emissie in ton (Nulmeting VITO).

De drie grootste verbruikers in 2011 zijn opeenvolgend **huishoudens, particulier en commercieel vervoer, en de tertiaire sector** (o.a. kantoren, onderwijs, maatschappelijke en gemeenschapsdienstverlening, horeca en handel). Op deze sectoren zal gefocust worden qua maatregelen en acties in het klimaatactieplan. Niettemin worden de meeste sectoren opgenomen in het actieplan aangezien voor elke sector al maatregelen getroffen werden sinds 2011. De CO₂-uitstoot te wijten aan de gemeentelijke gebouwen, openbare verlichting en voertuigen zijn samen goed voor 1%. Toch is dit een belangrijke hoeveelheid en geeft de gemeente bijgevolg het goede voorbeeld door verschillende maatregelen te ondernemen.

Opgelet! Dit gaat enkel om de CO₂-uitstoot. Met andere broeikasgassen wordt geen rekening gehouden.

Deze CO₂ cijfers zijn berekend uit het totale energieverbruik, vermenigvuldigd met bepaalde emissiefactoren. Voor het verbruik van hernieuwbare energie wordt in de nulmeting aangenomen dat de CO₂-uitstoot nul is. Niettemin is dit niet helemaal van toepassing op alle hernieuwbare energie. Volgens de VMM (2012):

'Biomassa zoals hout wordt de laatste jaren meer en meer ingezet tegen de klimaatopwarming. Hout wordt immers als een duurzame en CO₂-neutrale brandstof beschouwd. CO₂ is het belangrijkste broeikasgas dat zorgt voor de opwarming van de aarde. Planten kunnen via fotosynthese CO₂ uit de lucht opnemen en het als koolstofbron gebruiken om te groeien. De CO₂ die vrijkomt wanneer hout (biomassa) wordt verbrand, is dus dezelfde als de CO₂ die tijdens de groeifase van boom of plant werd opgenomen. Een CO₂-neutraal proces dus. Volgens Frans Fierens van de VMM, wijzen steeds meer studies erop dat dat verhaal toch wat te eenvoudig is. Veel hangt af van het type biomassa en de manier waarop het wordt geproduceerd en gebruikt.'

4.2.2. De verschillende energiedragertypes

Het energieverbruik kan opgedeeld worden in verschillende energiedragers per sector. Het totale energieverbruik is gelijk aan **190 088 MWh** waarvan slechts 3% afkomstig is van hernieuwbare energie (biomassa zoals hout, zonne- en thermische energie, geothermische energie en biobrandstof voor transport). Ongeveer 72% is afkomstig van fossiele brandstoffen.

	Elektriciteit	Fossiel	Hernieuwbaar	Totaal (MWh)
Huishoudens	23 790	77 514	2 859	104 163
Tertiair	13 304	12 479	454	26 238
Landbouw	58	2 457	0	2 515
Industrie	9 096	5 322	181	14 599
Transport	0	38 330	1 558	39 888
Gemeente	1 100	1 586	7	2 686
TOTAAL	47 348	137 682	5 058	190 088
	25%	72%	3%	

Tabel 2: verdeling van het verbruik per energiedrager per sector in 2011 (Nulmeting VITO).

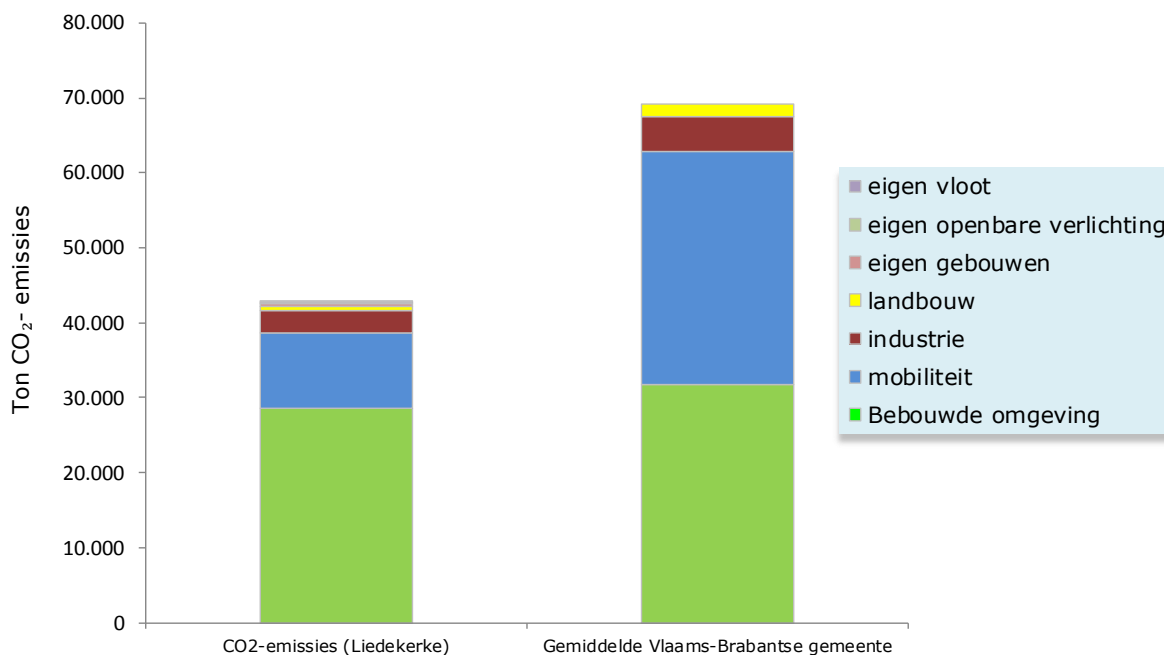
Opsplitsen in de fossiele brandstoftypes geeft aan dat aardgas de meest verbruikte fossiele brandstof is. Niettemin is het verbruik van stookolie bij huishoudens bijna even hoog, ook al is dit één van de meest vervuilende fossiele brandstoffen. De gemeente dient daarom sterk in te zetten op verwarming met andere brandstoffen en de verwijdering van stookolietanks. Opvallend is ook dat bij huishoudens nog steeds steenkool wordt gebruikt, wat zelfs nog een hogere CO₂-uitstoot veroorzaakt dan stookolie.

Fossiele brandstof	Aardgas	Vloeibaar gas	Stookolie	Diesel	Benzine	Steenkool	TOTAAL (MWh)
Huishoudens	36 711	3 222	34 896	0	0	2 685	77 514
Tertiair	9 367	288	2 825	0	0	0	12 480
Landbouw	2 152	1	299	0	0	5	2 457
Industrie	3 122	90	2 048	0	0	63	5 323
Transport	3	270	0	29 412	8 645	0	38 330
Gemeente	1417	0	0	137	26	0	2 686
TOTAAL	52 771	3 870	40 068	29 549	8 671	2 753	137 682

Tabel 3: verdeling van het verbruik in fossiele brandstof per sector in 2011 (Nulmeting VITO).

4.3. Uitstoot tegenover Vlaams-Brabant

De totale CO₂-emissie van de gemeente Liedekerke bedraagt ongeveer 60 % van de uitstoot afkomstig van een gemiddelde gemeente in Vlaams-Brabant met eenzelfde aantal inwoners (Figuur 5). Dit verschil is vooral toe te schrijven aan de veel lagere emissie afkomstig van mobiliteit. Ook emissies afkomstig van landbouw en industrie liggen beduidend lager. De uitstoot afkomstig van woningen is ongeveer gelijk.

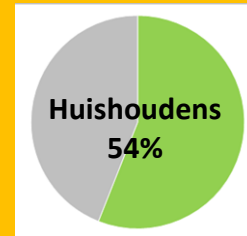

Figuur 5. Totale CO₂-emissies in 2011 van de gemeente Liedekerke ten opzichte van een gemiddelde gemeente in Vlaams-Brabant met eenzelfde aantal inwoners.

4.4. Uitstoot per sector

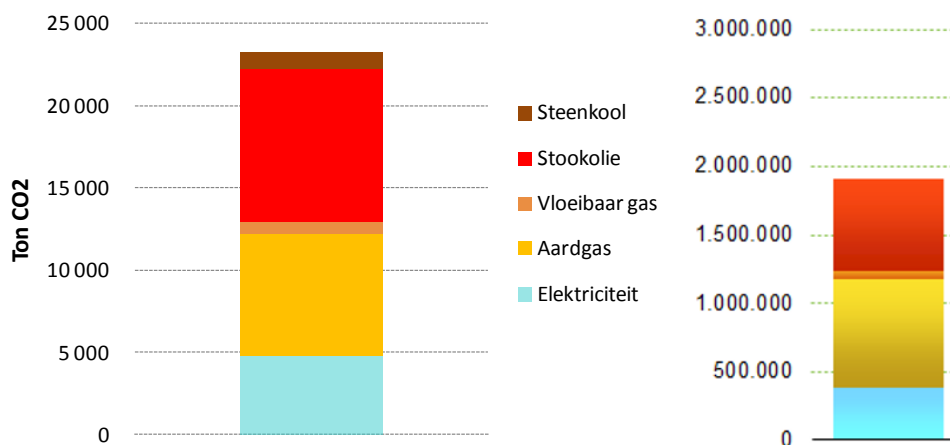
4.4.1. Huishoudens

CO₂-uitstoot huishoudens in 2011: **23 197 ton**

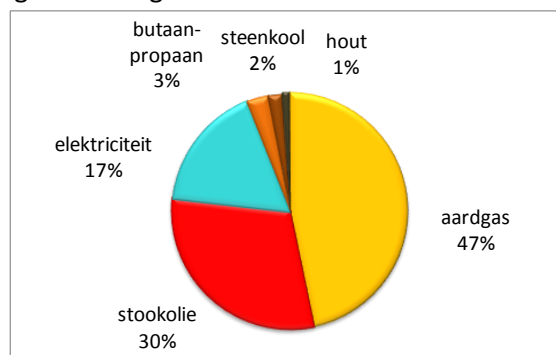
De CO₂-uitstoot van een Liedekerks huishouden bedroeg in 2011 gemiddeld 4,55 ton.

Wanneer men de totale uitstoot afkomstig van huishoudens verdeelt over de verschillende energiedragers, wordt duidelijk dat stookolie de grootste uitstoot veroorzaakt. Ter vergelijking, over de provincie Vlaams-Brabant, blijkt de CO₂-uitstoot afkomstig van aardgas hoger te liggen dan die van stookolie en andere energiedragers.

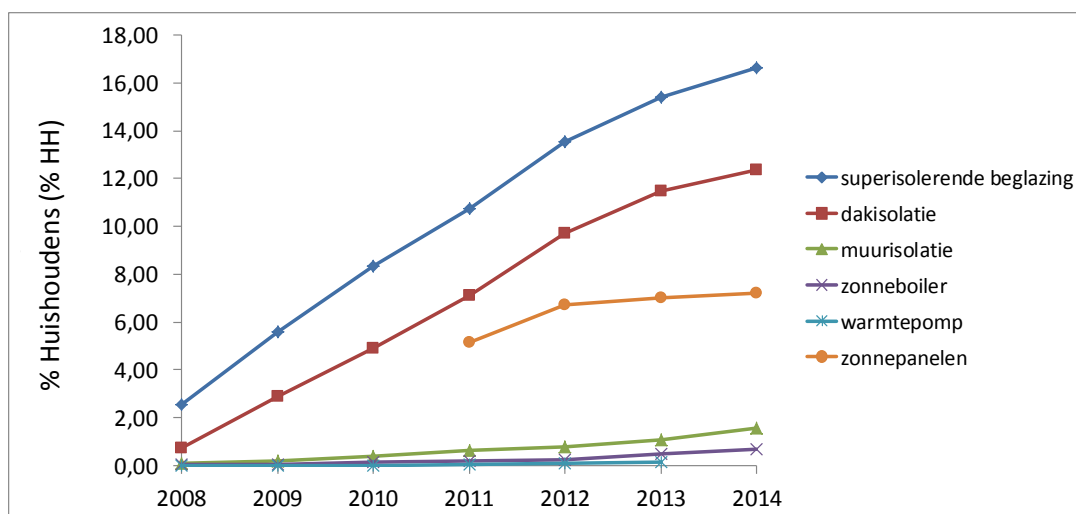
Figuur 6: Verdeling van de uitstoot van huishoudens per energiedrager in 2011 in Liedekerke (links) en de provincie Vlaams-Brabant (rechts).

Wanneer men enkel verwarming beschouwt, is duidelijk dat 30% van de huishoudens verwarmt met stookolie en zelfs nog 2% met steenkool. Ongeveer 17% van de huishoudens verwarmt met elektriciteit, een energiedrager met laag rendement.

Figuur 7: De verwarming van Liedekerkse huishoudens in 2011.

Evolutie van energiebesparende maatregelen

Figuur 8: evolutie van energiebesparende maatregelen in Liedekerkse huishoudens (gebaseerd op premieaanvragen en milieuvergunningen tussen 2008 en 2014).

Sinds 2008 is een zeer sterke stijging waarneembaar in het aantal huishoudens met superisolerende beglazing en dakisolatie. In 2014 heeft respectievelijk 16.6% en 12.3% van de huishoudens betere beglazing en dakisolatie geplaatst. Volgens het VITO Vlaams Klimaatplan (2012) zal in 2020 18% en 12% van de huishoudens in Vlaanderen respectievelijk betere beglazing en dakisolatie geplaatst hebben. Liedekerke ligt voor deze twee maatregelen dus goed of misschien zelfs een beetje voor op schema. Wat betreft de plaatsing van fotovoltaïsche (PV) panelen en muurisolatie staat Liedekerke wat achter (Tabel 3). Het aantal PV panelen stagneert ook de laatste jaren, vermoedelijk door de reductie in premies. Zonder extra maatregelen schatten we een stijging van jaarlijks 1%, wat zeer laag is tegenover de verwachte 4% in heel Vlaanderen (Tabel 3).

Maatregel	%HH in Liedekerke geplaatst in 2014	%HH in 2020 in Vlaanderen (volgens studie VITO 2012)	%HH nodig voor CO ₂ -reductie van 1% (volgens BAU tool)
Beter beglazing	16.6	18	49
Dakisolatie	12.3	12	33
Muurisolatie	1.6	3	32
PV panelen	7.2	4 per jaar	40.5

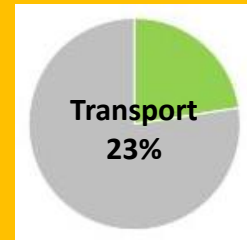
Tabel 4: energiebesparende maatregelen volgens aantal huishoudens (HH)

Uit tabel 3 blijkt duidelijk dat Liedekerke het niet slecht doet op vlak van energiebesparende maatregelen ten opzichte van Vlaanderen, maar er nog steeds een sterke verhoging nodig is volgens de BAU-maatregelentool. De percentages in de vierde kolom geeft het geschatte (hoge!) aandeel aan huishoudens weer dat over een maatregel dient te beschikken om 1% CO₂ minder uit te stoten tegenover 2011. Uit figuur 8 valt ook duidelijk af te leiden dat er jaarlijks minder maatregelen genomen worden.

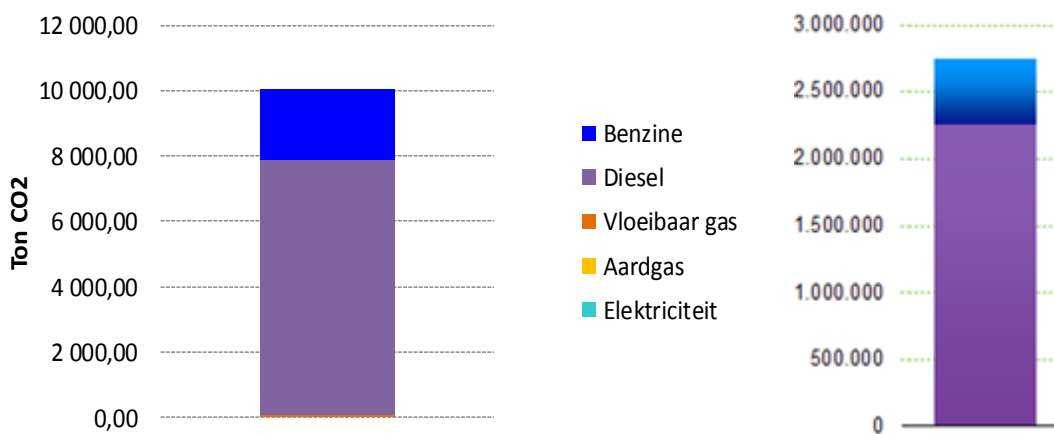
HET AANBIEDEN VAN PREMIES IS DAAROM EEN ESSENTIËLE MAATREGEL OM HET PLAATSEN VAN ISOLATIE WEER LEVEN IN TE BLAZEN!

4.4.2. Transport

CO₂-uitstoot particulier en commercieel vervoer en openbaar transport in 2011: **10 068 ton**

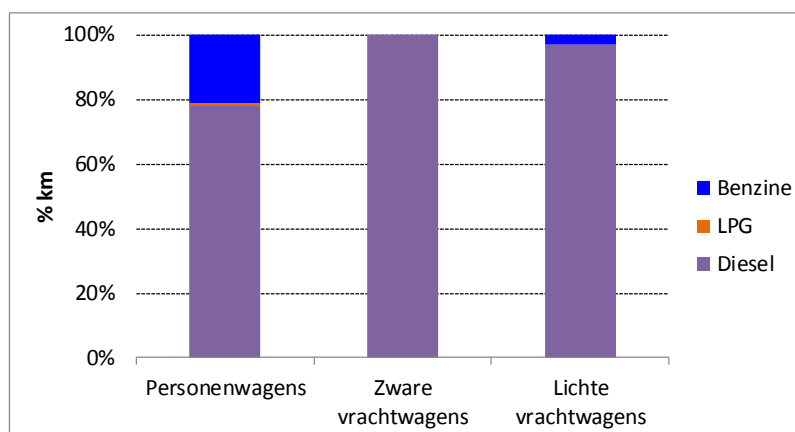

De transportsector was in 2011 goed voor een CO₂-uitstoot van 10 068 ton. Het particulier en commercieel vervoer is goed voor 97%, de resterende 3% zijn afkomstig van openbaar vervoer.

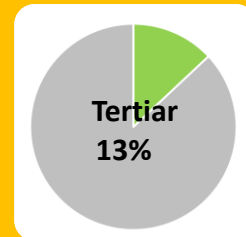
Figuur 9: Verdeling van de uitstoot van particulier, commercieel en openbaar transport per energiedrager in 2011 in Liedekerke (links) en de provincie Vlaams-Brabant (rechts)

De verhouding in uitstoot per energiedrager is gelijkaardig aan de provincie Vlaams-Brabant, al was in Liedekerke ook een kleine hoeveelheid afkomstig van wagens op vloeibaar gas. Particulier en commercieel transport bestaat vooral uit dieselwagens. Deze wagens stoten echter meer CO₂ uit en zijn minder geschikt voor korte ritten. Een dieselmotor heeft in stadsverkeer 20 minuten nodig om een ideale bedrijfstemperatuur te bereiken en op de snelweg 10 minuten. Bij korte ritten verbruikt hij meer en treedt bijkomende slijtage op aan onderdelen zoals de roetfilter (*De Standaard 2015*).

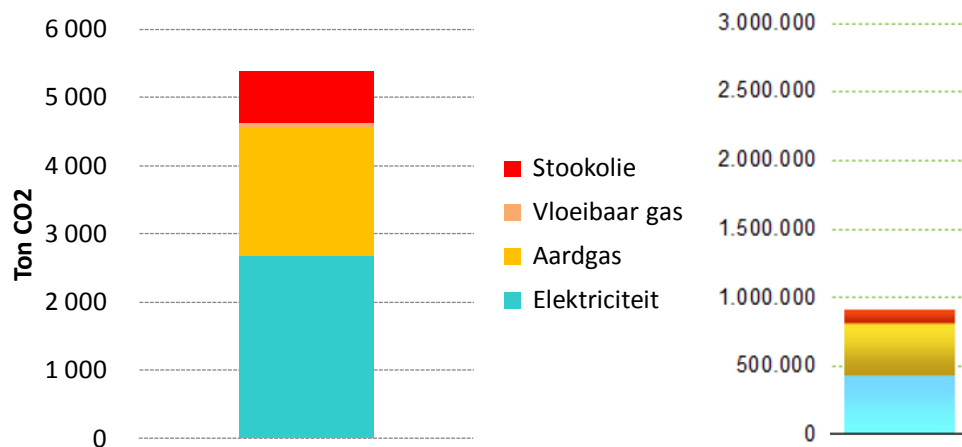

Figuur 10: De verdeling van km per voertuigtype voor particulier en commercieel transport in 2011.

CO₂-uitstoot tertiaire sector in 2011: **5 386 ton**

De tertiaire sector bestaat uit kantoren en administraties, horeca, handel, gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, andere gemeenschaps-, sociale en persoonlijke dienstverlening en onderwijs. Stookolie blijkt ook in de tertiaire sector nog een rol te spelen in de CO₂-uitstoot van de gemeente, maar staat slechts op de derde plaats. De verdeling van uitstoot per energiedrager in Liedekerke komt overeen met die van de provincie.

Figuur 11: Verdeling van de uitstoot van de tertiaire sector per energiedrager in 2011 in Liedekerke (links) en de provincie Vlaams-Brabant (rechts).

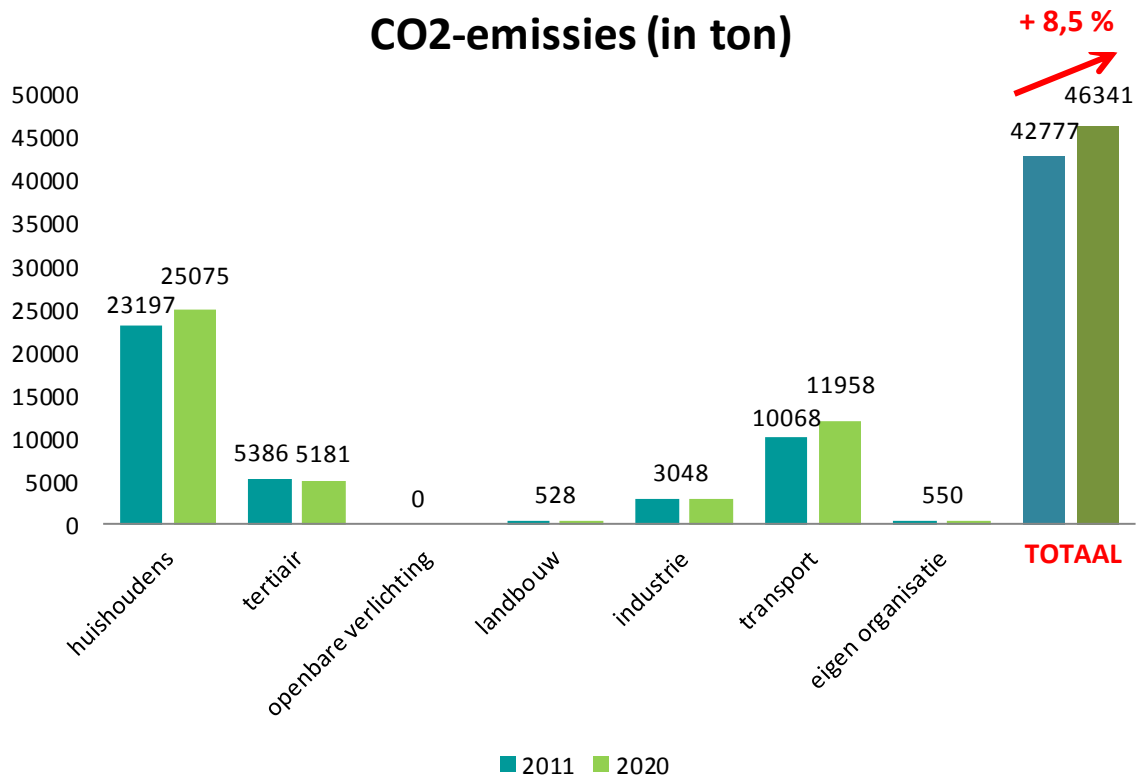
5. VOORSPELDE EMISSIES IN 2020 VOLGENS 'BUSINESS AS USUAL'

Om een duidelijk en efficiënt klimaatactieplan op te stellen is het noodzakelijk het stijgende aantal inwoners en huishoudens in kaart te brengen en hiermee rekening te houden.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2020 (geschat)
# inwoners	12119	12206	12214	12354	12526	12646	12643	12818	13315
# huishoudens	4918	4982	5016	5041	5099	5127	5142	5177	5530

Tabel 5: Aantal inwoners en huishoudens in Liedekerke (ADS, SVR-Datawarehouse).

Het 'Business as usual' (BAU) scenario geeft een inschatting van het energieverbruik en de gerelateerde CO₂-emissies voor 2020, indien geen bijkomende acties door de lokale overheden worden genomen. Het scenario houdt wel rekening met autonome evoluties en beslist Europees beleid. In de tool wordt voor de eigen organisatie, industrie, openbare verlichting, openbaar vervoer en landbouw verondersteld dat het energieverbruik in 2020 gelijk is aan het verbruik in 2011. Indien de reële gegevens vergeleken worden, zal men hier waarschijnlijk wel verschillen waarnemen.

Figuur 12. Gemeten CO₂-emissies in 2011 (blauw) en verwachte emissies in 2020 (groen) (BAU-scenario).

Indien geen extra maatregelen genomen worden, wordt het energieverbruik en de CO₂-uitstoot in 2020 door verschillende factoren zoals de bevolkingsgroei ongeveer 8,5% hoger geschat dan in 2011. Volgens het BAU-scenario wordt verwacht dat huishoudens en transport, de 2 belangrijkste sectoren bepaald in de nulmeting, nog eens respectievelijk 8% en 19% meer CO₂ zullen uitstoten. Op deze twee sectoren dient dus zeker gefocust te worden wanneer maatregelen opgesteld worden.

6. HET KLIMAATACTIEPLAN

6.1. Organisatorisch

6.1.1. Intern

Intern werd een stuurgroep opgericht met daarin vertegenwoordigers van volgende diensten:

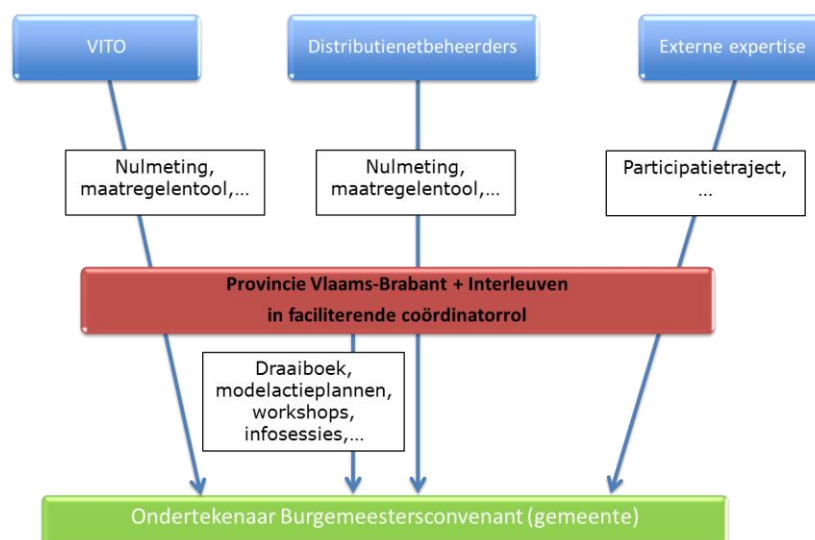
- Milieu
- Wonen
- Onderhoud en Logistiek
- Mobiliteit
- Ruimtelijke ordening
- Integratie
- Vrije tijd
- Jeugd

Tijdens de opmaakfase van het klimaatactieplan hebben de stuurgroepleden deze taken op zich genomen:

- bespreking van de resultaten van de nulmeting
- opmaak inventarisatie van bestaande initiatieven (acties, projecten, studies ...)
- inventarisatie van de eigen werking
- efficiënte en effectieve acties en maatregelen voorstellen
- opstart en opvolging participatieproces

6.1.2. Extern

Extern wordt de gemeente ondersteund door een partnerschap, waaronder de Vlaamse overheid, VITO, de distributienetbeheerders en externe experts. De provincie Vlaams-Brabant en Interleuven bieden in hun rol als coördinator inhoudelijke, technische en administratieve ondersteuning aan.

Figuur 13: Externe ondersteuning aan de gemeente.

6.2. Financieel

De komende jaren zijn er extra financiële inspanningen nodig om de ambities en doelstellingen te verwezenlijken. Het budget om dit klimaatactieplan te realiseren bestaat uit:

- Gemeentepersoneel voor de coördinatie van gemeentelijke acties.
- Personeel van de ondersteunende partners.
- Gemeenten kunnen een beroep doen op InterLeuven voor actieve ondersteuning bij het gemeentelijk klimaatbeleid.
- Gemeentelijke investeringen in het eigen patrimonium en het wagenpark om de voorbeeld-functie uit te oefenen.
- Quickwins die de gemeente realiseert, worden opnieuw ingezet voor energie- en klimaatbeleid.
- Bestaand budget voor onderhoud en renovatie van gebouwen en voertuigenpark.
- Bestaand budget dat al wordt ingezet voor klimaatbeleid.
- Bestaand budget dat mede georiënteerd wordt naar klimaatbeleid door de klimaatdoelstellingen mee te nemen in alle projecten en beleidsbeslissingen van de gemeente
- Externe subsidiemogelijkheden of financiële structuren zullen onderzocht worden.
- Een overzicht van nieuw budget voor enkele belangrijke nieuwe acties is gegeven als bijlage 1.

6.3. Participatie en promotie

De gemeente heeft een actief participatietraject opgezet met verschillende gemeentelijke stakeholders. Doel van dit participatieproces is om de gemeentelijke doelgroepen mee te laten nadenken over het gemeentelijk klimaatbeleid, input te krijgen voor het klimaatactieplan en de voorgestelde maatregelen te toetsen op hun haalbaarheid. Zo wil de gemeente komen tot een gedragen klimaatplan en –beleid en een actieve medewerking bij de uitvoering ervan.

De gemeente gebruikte hiervoor de volgende methodes:

- Allereerst werd een infoavond rond energiebesparende maatregelen georganiseerd voor bedrijven en industrie op 19 mei 2015. Deze infoavond werd gepromoot per brief naar alle handelaars en bedrijven, in de lokale pers en via e-mail. Er waren een 20-tal deelnemers aanwezig. Het programma van de infoavond bestond uit:

Onderwerp	Spreker	
Verwelkoming	Luc Wynant	Burgemeester gemeente Liedekerke
Burgemeestersconvenant	Els Cornelis	Provincie Vlaams-Brabant
Voorstelling Wooninfopunt	Sofie De Mars	Coördinator Regionaal Woonbeleid Noord-Pajottenland
Energiesubsidies	Joachim Castelain	Agentschap Ondernemen
Energiescan en besparingsmogelijkheden	Joachim Castelain	Agentschap Ondernemen
Verlichting	Charlotte Dekeyser	UNIZO
Mobiscan	Hans Floré	Provinciaal Mobiliteitspunt Vlaams-Brabant

- Er werden A4 affiches (Bijlage 2) en A5 info- en ideeënbriefjes/flyers (Bijlage 3) ontworpen waarop het burgemeestersconvenant en de resultaten van de nulmeting toegelicht werden. Hierop werden ook de data van een infostand op de braderij (14 juni 2015) en het participatiemoment (16 juni 2015) vermeld. Op de ideeënbriefjes kon men ideeën invullen om energie te besparen (concept van de gemeente Beersel). De affiches en flyers werden ter beschikking gesteld bij handelaars, cafés en scholen van Liedekerke. Ook 1 school gaf flyers mee aan de leerlingen. Ideeënbussen om briefjes in te in te dienen waren aanwezig in alle gemeentelijke gebouwen.
- Reclame voor het participatiemoment gebeurde zowel mondeling als via het uitdelen van ideeënbriefjes op volgende activiteiten:
  - Infoavond betaalbaar wonen - 12 mei 2015
  - Denderloop - 14 mei 2015
  - Infoavond voor bedrijven rond energiebesparing - 19 mei 2015
  - Dag van het Park & opening nieuwe 5-sterren fruitboomgaard - 31 mei 2015
  - Braderij Liedekerke - 14 juni. Er werd een standje geplaatst met drank, flyers werden uitgedeeld en mensen uitgenodigd voor het participatiemoment. De Kringwinkel werd extra gepromoot via een standje met gratis soep.
- Foto's van enkele van de hierboven vermelde evenementen zijn toegevoegd als bijlage 4.
- Eind mei werden over heel Liedekerke 15 verkeersborden geplaatst met het logo voorzien door de provincie. Dit werd in de lokale pers en op sociale media geplaatst ter aankondiging van het participatiemoment (Bijlage 5).
- Op 16 juni vond het participatiemoment plaats voor inwoners van de gemeente. De avond werd gepromoot als klimaatforum, dat deels ondersteund werd door de Bond Beter leefmilieu. Het klimaatforum bestond uit drie thema's: mobiliteit, wonen en consuminderen. Eén deelnemer won een homeparty met thermoscan (via actie van beweging.net). Er waren een dertigtal deelnemers aanwezig. Een terugkommoment dient nog gepland te worden.
- Promotie van het burgemeestersconvenant en al bestaande acties in elke editie van het gemeentelijk infoblad (Bijlage 6 en 7).
- Met de scholen werd overlegd om actief mee te werken aan het burgemeestersconvenant. Dit zowel als voorbeeldfunctie als door de grote verbruiken afkomstig van sommige scholen. Onder begeleiding van het Milieuzorg op School (MOS) zullen 3 Liedekerkse scholen het CO₂-verhaal van het burgemeestersconvenant opnemen.

De belangrijkste conclusies uit dit participatietraject zijn:

- Het klimaatforum was een heel geslaagd initiatief. Er waren enkele nieuwe ideeën van inwoners die nog niet vermeld stonden in het voorlopige klimaatactieplan. Maar vooral, er blijkt effectief een groot draagvlak en slaagkans te bestaan voor bepaalde acties waarvan we dit niet verwachtten.
- Ondanks het vele promoten via affiches, flyers, evenementen, sociale media en e-mail, was de opkomst op de participatie- en infoavond nog laag.
- Burgers blijken vaak te willen deelnemen aan acties, maar de gemeenten moeten deze zelf opstarten en leiden. Inwoners hebben zelden tijd en zin om een trekkersrol te spelen. Mensen die reeds bepaalde acties trekken, zijn het wat moe om dit ook voor nieuwe acties te doen.

7. ACTIES

Liedekerke wil tegen 2020 de CO₂-uitstoot met 20% reduceren en zet daarom sterk in op allerhande acties die hiertoe bijdragen.

Sinds 2011 heeft de gemeente reeds veel maatregelen getroffen die de CO₂-uitstoot reduceren, zeker op het vlak van mobiliteit en eigen organisatie. Ook werd er door de Interlokale Vereniging Wonen sterk ingezet op het promoten van isolerende en energiebesparende maatregelen, vooral bij de sociale doelgroep. Deze en alle andere reeds bestaande maatregelen sinds referentiejaar 2011, worden per sector opgesomd in het klimaatactieplan.

Niettemin heeft de gemeente ook de intentie om belangrijke nieuwe maatregelen te introduceren. Deze maatregelen bestaan zowel uit lange termijnacties als quick win maatregelen op korte termijn. De gemeente staat ook erg op haar voorbeeldfunctie en past veel maatregelen toe op eigen gebouwen en faciliteiten om een voorbeeld te stellen en aandeelhouders te motiveren. De geplande en reeds uitgevoerde acties dienen mensen wakker te schudden en vormen sociale en solidaire antwoorden op het klimaatvraagstuk. Er wordt zoveel mogelijk gericht op een sociale aanpak zodat mensen niet het gevoel hebben dat het beleid tegen hen is gericht en vooral energiezuinig wonen en leven geen voorrecht te maken.

Uiteraard kunnen initiatieven die dateren van vóór 2011 ook een bijdrage leveren aan de reductie van de CO₂-uitstoot. De gemeente is zich steeds bewust geweest van de CO₂ problematiek en heeft gedurende 2008-2011 deelgenomen aan de actie 'Klimaatwijken', een jaarlijks weerkerende actie. Hierbij probeerde een groep inwoners onder begeleiding van een energiemeester, gezamenlijk minstens 8% aan energie te besparen zonder enig comfortverlies. Het succes van de actie steeg elk jaar aanzienlijk (Bijlage 8).

7.1. Huishoudens

7.1.1. Reeds uitgevoerde maatregelen

De gemeente Liedekerke heeft al sterk ingezet op maatregelen en acties betreffende huishoudens.

- Liedekerke maakt deel uit van ILV Regionaal Woonbeleid Noord-Pajottenland, een samenwerkingsverband met de gemeenten Affligem, Ternat en Roosdaal, alsook de OCMW's van deze gemeenten. Zij adviseren en begeleiden inwoners rond sociale woningen en leningen, woningaanpassingen, duurzaam en energiezuinig wonen/renoveren en huuradvies. Verder staan ze in voor de verbetering van de kwaliteit van woningen met extra aandacht voor senioren en kwetsbare doelgroepen. In elke deelnemende gemeente bevindt zich een wooninfopunt waar inwoners terecht kunnen.
- De sociale woningen in Liedekerke zijn eigendom van Providentia en de Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting.
  - In kader van het Energierenovatieprogramma 2020 van de Vlaamse overheid heeft Providentia de laatste jaren een grote inspanning geleverd. In 2014 voldeden reeds 89% van alle woningen aan de drie vereisten: isolerende beglazing, dakisolatie en energiezuinige verwarming. In Liedekerke bezit Providentia vooral nieuwbouwwoningen. De 24 huurappartementen in de Heidestraat zijn pas in 2014 opgeleverd en voldoen bijgevolg aan alle energetische normen (EPC's gaan van 145 tot 184). De woningen in de Verlorenkoststraat werden in 2014 aangekocht en zijn voorzien van dakisolatie. De EPC's gaan hier van 118 tot uitzonderlijk 259.
  - De Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting bezit ook vooral nieuwbouwwoningen. Slechts 1 woning in de Ommegangstraat dient nog aangepast te worden, wat uiterlijk gepland is tegen 2020.
- De gemeente registreert leegstand en vraagt een leegstandheffing om het woonaanbod te verbeteren.
- Wanneer cliënten zich aandienen bij sociale dienst OCMW met algemene financiële problemen, en er blijkt een specifiek probleem met het betalen van energiefacturen, kan het OCMW steun geven met subsidies verkrijgbaar vanuit het CREG. De gegevens van de cliënten worden doorgegeven aan Group INTRO, voor een energiescan gebaseerd op facturen en gedrag. Mensen ontvangen vervolgens tips, hulp bij het zoeken van beste leverancier ....
- De gemeente reikt onder bepaalde voorwaarden premies uit voor het plaatsen van hemelwaterputten, groendaken en aanplant en onderhoud van kleine landschapselementen en poelen. Ook stimuleert de gemeente composteren via verkoop van compostvaten en -bakken via ILvA.

Uit tabel 4 bleek dat Liedekerke het niet slecht doet op vlak van energiebesparende maatregelen ten opzichte van Vlaanderen, maar er nog steeds een sterke verhoging nodig is volgens de BAU-maatregelentool. Uit figuur 8 bleek echter dat er jaarlijks minder maatregelen genomen worden.

HET AANBIEDEN VAN PREMIES IS DAAROM EEN ESSENTIËLE MAATREGEL OM HET PLAATSEN VAN ISOLATIE WEER LEVEN IN TE BLAZEN.

7.1.2. Nieuwe acties

Nr	Actie	Verantwoordelijke	Partner	Termijn
Energie en isolatie				
1	<p>Aanmoedigen van het verwijderen van stookolietanks.</p> <p>In 2011 beschikten 1530 huishoudens nog over stookolie voor hoofdverwarming, de meest vervuilende fossiele brandstof. Daarom zal de gemeente een premie uitreiken voor het leegmaken en verwijderen (of ondergronds opvullen indien verwijderen niet mogelijk is) van een buiten gebruik gestelde stookolietank.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien de stookolietank is ingegraven in volle grond of is geplaatst in een groeve: <ul style="list-style-type: none"> o 250 € verwijderen o 75 € opvullen - Indien de stookolietank bovengronds of in een kelder is geplaatst: <ul style="list-style-type: none"> o 70 € verwijderen <p>Voorwaarde: Deze premie wordt enkel uitgereikt indien na verwijdering verwarmd wordt met aardgas, warmtepomp, zonnepanelen, zonneboiler,... GEEN butaan, propaan, steenkool of stookolie.</p> <p>De premie is cumuleerbaar met overige premies.</p>	MD	ILV	KT
2	<p>Aanmoedigen van het plaatsen van PV panelen.</p> <p>In 2011 beschikten 262 huishoudens van de 5041 over PV panelen. Gezien de afschaffing van de groene stroomcertificaten wordt er een premie uitgereikt na het plaatsen van PV panelen om deze maatregel verder te stimuleren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zonnepanelen: 300 € per aanvraag. 	MD	ILV	KT
3	<p>Aanmoedigen van het plaatsen van isolatie.</p> <p>Isolatie is nog steeds de beste maatregel om het energieverbruik te reduceren en dient zoals eerder aangetoond weer aangemoedigd te worden. De gemeente verleent daarom volgende premies in bestaande woningen van minstens 25 jaar oud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vloerisolatie: 2 euro per geplaatste m² met een maximum van 120 euro per adres - muurisolatie: 3 euro per geplaatste m² met een maximum van 180 euro per adres - dakisolatie: 2 euro per geplaatste m² met een maximum van 120 euro per adres - hoogrendementsglas: 8 euro per geplaatste m² met een maximum van 180 euro per adres 	MD	ILV	KT

	<p>voor glas met een U-waarde hoger dan 0,8 W/m²K en lager dan of gelijk aan 1,1 W/m²K</p> <p>10 euro per geplaatste m² voor glas met een U-waarde lager dan of gelijk aan 0,8 W/m²K met een maximum van 180 euro per adres</p>			
4	De provincie zal een zonnekaart opstellen over heel Vlaams-Brabant. Hierop kunnen inwoners nagaan of en waar zonnepanelen efficiënt op hun dak kunnen geplaatst worden. Dit is hét hulpmiddel om mensen te overtuigen om zonnepanelen te plaatsen.	Provincie	GIS Am bt.	MT
5	Beleidsmatige maatregelen zijn vereist voor een doeltreffend CO ₂ beleid. De gemeente zal daarom elke particulier sterk aanraden zonnepanelen of een groendak te plaatsen bij het bouwen van een nieuwe woning.	RO		KT
6	Vanaf 2021 dienen alle woningen volgens de BEN norm gebouwd te worden. Projectontwikkelaars zullen nu reeds aangeraden worden volgens de BEN norm te bouwen en groendaken te plaatsen. Zo vervult de gemeente haar voorbeeldfunctie en worden nieuwe projecten in de kijker gezet. Huisvestingsmaatschappijen worden volgens de huidige wetgeving reeds strengere eisen voorgelegd dan particulieren. Op het woonoverleg zullen extra maatregelen zoals groendaken besproken worden.	RO CBS		KT
7	In het nieuwe project betreffende de ontwikkeling van het centrum wordt sterk ingezet op duurzame maatregelen.	RO		MT
8	Bestaande handelszaken buiten het kerngebied krijgen een uitzondering op de gewestplanbepalingen, indien de handelszaak verhuist naar het kernwinkelgebied. In dit geval is de omvorming van de gelijkvloerse verdieping tot woonlaag toegelaten. Dit is enerzijds een stimulerende maatregel om meer handelszaken in het kernwinkelgebied aan te trekken, anderzijds moet het leegstand voorkomen na het herlokaliseren van de winkel.	RO		KT- LT
9	Gemeentelijke gronden zullen verkocht worden aan schattingsprijs indien er een BEN woning gebouwd wordt, de aankoopprijs stijgt met 10% indien dit niet het geval is.	RO		MT
10	Bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning voor bouwen of verbouwen van een woning zal aangeraden worden om een duurzaam bouwadvies van het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen uit te laten voeren.	RO ILV	Dub o	KT
11	Deelname aan de campagne 'Energiejacht op maat', energie besparen bij (kwetsbare) gezinnen (infosessies, vorming energiemeester, competities).	OCMW ILV	MD	KT
12	Promoten en financieel ondersteunen van het duurzaam bouwadvies van het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen. Normale prijs advies is op basis van plan 25 €; thuis 50 €. Gemeente voorziet gratis advies bij renovatie.	ILV, RO	Dub o	KT
13	De gemeente zal samen met de netbeheerder Eandis inzetten op de verdeling van slimme meters. Momenteel kunnen enkel klanten met zonnepanelen een aanvraag doen om een soort slimme meter te plaatsen om hun injectie te registeren. De effectieve, algemene uitrol van de slimme	MD, OCMW, ILV	Ean dis	MT

	meters zou voor 2018 gepland zijn en voorrang geven aan bepaalde doelgroepen.			
14	De gemeente heeft het Ode programma (HE scan) aangekocht. Dit geeft inzicht in de mogelijkheden en knelpunten wat betreft hernieuwbare energie op het grondgebied van de gemeente.	GISambt, MD	ILV	MT
15	De gemeente neemt deel aan de actie van beweging.net 'Samen energiek', een actie die focust op een wijkgerichte aanpak. In 5 huizen wordt een homeparty georganiseerd waarop burens en vrienden worden uitgenodigd, om vervolgens een thermoscan uit te voeren. Een eerste adres werd verloot als hoofdprijs op het participatiemoment 'Idee voor minder CO ₂ '.	MD, ILV	Be weg ing. net	KT
16	Renovatie aan huis! De gemeente zal zelf een infraroodcamera aankopen om thermoscans uit te voeren. Enkele vrijwilligers en/of woonconsulenten en de milieuambtenaar zullen een opleiding volgen om een thermoscan uit te voeren en advies op maat aan te bieden. Zo zal er jaarlijks een wijk geselecteerd en aangepakt worden via huis-aan-huis promotie en persoonlijke begeleiding.	MD, ILV		MT
17	Deelname OCMW aan Ecolife workshops.	OCMW		KT
Groepsaankopen				
18	De gemeente zal zeer sterk de groepsaankopen promoten van Samensterker, Eandis en Kyoto in het Pajottenland. Vanaf 2016 wordt via Kyoto in het Pajottenland volgende groepsaankopen georganiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - Dakisolatie - Muurisolatie - Hoogrendementsbeglazing - Zonnepanelen De ILV organiseert jaarlijks i.s.m. Kyoto in het Pajottenland een infoavond en contactavond met deelnemende aannemers.	MD, ILV, Eandis, Kyoto in het Pajottenland	Sam enst erk er	KT
Acties en evenementen				
19	Via kleine acties in het infoblad, infoavonden en op de nieuwe website stimuleert het gemeentebestuur energie-efficiëntie en rationeel energiegebruik bij particuliere woningen. Ook nieuwe en bestaande premies worden sterk gepromoot, vooral bij de sociale doelgroep.	MD, ILV		KT
20	Op dit moment ontvangen nieuwe inwoners op de bevolkingsdienst een zak met papieren documentatie. Deze zal vervangen worden door een USB-stick in de vorm van een voet, verwijzend naar zowel de ecologische voetafdruk als het Likkerts voetje, een lokaal product. Hierop zal nog steeds alle informatie staan voor nieuwe inwoners, maar uitgebreid met o.a.: brochure over premies, kaarten van wandelingen, informatie rond Belgerinkel en bebloemingsactie, sensibilisering rond asbest, stookolietanks, snoeiafval stoken, composteren,... Ook bij evenementen zullen deze USB-sticks verdeeld worden.	Dienst bevolking, RO, MD, MO, VT		KT
21	Op de vernieuwde website en het infoblad zal een volledige pagina gewijd	MD, ILV		KT

	worden aan energiebesparing. Alle bekende acties en apps zullen hierop gepromoot worden: (1) ecogator app (2) energiejacht (3) nacht van de duisternis (4) Bereken je voetafdruk op http://www.ecolife.be/bereken-je-ecologische-voetafdruk (5) The questionmark: inscannen van barcodes op producten, geeft de impact weer. (6) Ecobouwers opendeur (7) Peerby deelactie (8) www.ikbouweenwoning.be (9) CO2-calculator voor huishoudens ...			
22	Er staat een lijst met kleine belangrijke tips op de website en het infoblad om energie te besparen. Deze wordt ook als flyer uitgedeeld aan de balie en op de USB-stick geplaatst.	ILV, MD		KT
23	Promoten van bestaande en nieuwe premies naar sociale doelgroepen en sensibiliseringsactie naar verhuurders toe. 1) Promoten van de Vlaamse Energielening (vroeger renteloze lening FRGE) (0% voor kwetsbare doelgroep, 2% voor anderen) 2) Promoten van bijkomende lening voor renovatie (inclusief energiebesparende maatregelen) van de provincie Vlaams-Brabant (intrestvoet = 0,5%) 3) Provincie Vlaams-Brabant kan ook een renteloze lening geven aan OCMW's voor energiebesparende maatregelen in particuliere woningen, bewoond door OCMW-cliënten. 4) Promoten en stimuleren van sociale dakisolatieprojecten in huurwoningen (via Eandis/Infrac i.s.m. energiesnoeiërs) ; Isoteam Wonen & Werken 5) Promoten en organiseren van een BouwTeam: (in samenwerking met Dubo en Dialoog).	ILV, MD		KT
24	Organisatie van een uitstap naar een voorbeeldgebouw: Sint-Franciscus Houtmarkstraat en promoten Ecobouwers Office.	ILV, MD RO		MT
25	De gemeente onderzoekt de mogelijkheden op haar grondgebied voor het gebruik van restwarmte.	MD, RO		LT
26	De gemeente zal een eigen Ecobouwers Office organiseren met lokale aannemers, architecten,...	ILV, MD, RO	BBL	MT
27	Organiseren van een inzamelactie van ongebruikte spaarlampen voor de sociale doelgroep.	OCMW, MD		KT
Natuur				
28	Opstart van een pilootproject rond volkstuinten in de Beysstraat, onder andere voor de bewoners van sociale woningen en het woon- en zorgcentrum.	MD, ID, RO	Pro Nat ura, INL	KT- MT
Scholen				
29	Enkele scholen zullen het CO ₂ -verhaal in hun programma opnemen. Zo zal het KTA studenten de optie geven en aanmoedigen om een milieu-	Scholen, MOS	JD, MD	KT

<p>gerelateerde geïntegreerde proef (GIP) te maken. Enkele voorbeelden: Ontwerpen van een kapsalon met ecologische producten, nieuwe energiemaatregelen,...</p> <p>Dit hoort bij de actie 'Geknipt voor de toekomst', waarbij de gemeente Liedekerke als pilootgemeente geselecteerd werd.</p> <p>De school de Bij zal rond bijen werken en een moestuin aanleggen. Aan de hand van de moestuin kunnen linken gelegd worden naar voedselkilometers, ecologische voetafdruk en reductie in CO2-uitstoot. De bijen vormen de link met het belang en het behoud van biodiversiteit voor onze voeding.</p> <p>Ook kleuterschool Dolfijn zal deelnemen en heeft recent overleg gehad met MOS om de opstartfase te begeleiden.</p>		ID	
--	--	----	--

MD= Milieudienst, RO= Ruimtelijke ordening, JD= jeugddienst, MO= Mobiliteitsdienst, ID= Inburgeringsdienst, DO&L= Dienst Onderhoud en Logistiek, DC= Dienst cultuur, IZ= Interne zaken, VT= Vrije tijd, PD= personeelsdienst.

7.2. Eigen organisatie

De CO₂-uitstoot van de eigen organisatie bedraagt slechts ongeveer 1,5%, desondanks is dit een niet te onderschatten hoeveelheid.

7.2.1. Reeds uitgevoerde maatregelen

- In 2010 werden audits van alle gemeentelijke gebouwen uitgevoerd en een doordacht uitgebouwd masterplan voor een duurzamer patrimonium opgesteld. Door het opstellen van deze meerjarenplanning per gebouw werden de verwachte investeringen in kaart gebracht en het nodige onderhoud van de gebouwen begroot. Het plan geeft een visie tot 2020 weer en inventariseert alle algemene gebouwgegevens en de te nemen maatregelen. In de jaarlijkse begroting werd een budgettaire ruimte voorzien voor het uitvoeren van quick wins in elk gebouw. Duurzaamheid uit zich ook in de flexibiliteit van de gebouwen, zodat deze met de gemeentelijke organisatie kunnen meegroeien zonder aanzienlijke verhoging van de gebruikskosten. Dit masterplan of actieplan heeft dan ook de ambitie om het patrimonium maximaal te laten renderen voor inwoners, verenigingen, gebruikers en bezoekers. Het is geenszins een afgewerkt product, maar maakt deel uit van een proces om ideeën af te toetsen met alle betrokken partijen om zo tot een gedragen project te komen in een volgende fase. Specifieke uitgevoerde acties uit dit masterplan zijn:
  - Beheer van de installaties afstemmen op het gebruik van de gebouwen
  - Isoleren van leidingen in niet-verwarmde gebouwen
  - Plaatsen van hoogrendementsglas in het gemeentehuis (gedeeltelijk), kleuterschool en kunstacademie en ontmoetingscentrum (gedeeltelijk)
  - Plaatsen van zonnewering in het gemeentehuis
  - Plaatsen van tochtstrips in serviceflats
  - Plaatsen van aanwezigheidsdetectoren in toiletten en sporthal
  - Plaatsen van elektrische Dyson handendrogers
  - Aanbrengen van vloer-, muur-, dakisolatie bij renovatie
  - Een aankoopbeleid opmaken voor de aankoop van de meest energiezuinige toestellen
  - Printers vervangen door multifunctionele, gezamenlijke toestellen op een centrale plaats
  - Een ecologisch printbeleid
  - Nieuwe elektrische toestellen worden door de technische diensten en door de gebruikers steeds energiezuinig ingesteld
- Een goede inventarisatie en opvolging van de bestaande toestand van het gebouwenpark is een noodzakelijk basis voor het opstellen van een gedegen actieplan met de juiste prioriteiten. Naast die inventarisatie via het masterplan werd ook een bijkomende inventaris van alle toestellen opgesteld.
- Het energie-, water- en aardgasverbruik (boekhouding) per gebouw wordt via maandelijkse opmetingen van de meters genoteerd en opgevolgd via Comeet, een programma van Eandis. Dit verzekert een goede opvolging en toont pieken aan in verbruiken.
- De verwarming verloopt via een automatisch centraal regelsysteem met uurregeling. In de zomermaanden staat de verwarming volledig af.

- De gemeente neemt deel aan de Dikke truiendag en zet de verwarming op 18°C.
- Op de sporthal werden 330 zonnepanelen geplaatst. Deze zijn sinds eind 2014 in werking en leveren energie aan het zwembad en de sporthal.
- In 2011 werd door de gemeente deelgenomen aan een samenaankoop voor 100% groene stroom voor de gemeentelijke gebouwen.
- Bij het afsluiten van onderhoudscontracten van gebouwen wordt energie-efficiëntie en energiebesparing gegarandeerd d.m.v. een clause voor het uitvoeren van gegarandeerde besparingsacties en een contractclause dat bij vervanging van bestaande installaties steeds gekozen wordt voor een meer energie-efficiënte oplossing. Een voorwaarde voor commissioning is opgenomen in het aannemerscontract.
- Het gemeentelijk wagenpark wordt planmatig opgewaardeerd en vergroend. In 2012 werden twee elektrische wagens aangekocht. Ook werd in 2015 in samenwerking met Eandis een Mobiscan op het gemeentelijk wagenpark uitgevoerd. Het advies kwam overeen met de geplande aankoop van een elektrische Renault Kangoo. Alle elektrische wagens worden opgeladen met 100% groene stroom.
- Personeel dat zich naar het werk verplaatst met de fiets ontvangt een fietsvergoeding.
- Het gebruik van het openbaar vervoer wordt voor personeelsleden gestimuleerd door de 75% terugbetaling van treinabonnementen en een derde betalingsstelsel voor 10-rittenkaarten van De Lijn (ook voor inwoners).
- De boekhouding van het verbruik in km en liter brandstof van het hele wagenpark wordt sinds enkele jaren nauw opgevolgd.
- Gemeentewachten verplaatsen zich steeds per fiets.
- Het gemeentebestuur en de milieuraad namen in 2015 voor de eerste maal deel aan de actie 'Mijn korte ritten'.
- De dienst Vrije tijd hecht veel belang aan het eco-verhaal en organiseerde verschillende eco-activiteiten: Geef je koffer weg, Repair cafe, Swapping avond.
- De groendienst maakt gebruik van kettingzagen op Aspen brandstof, een brandstof met minder schadelijke stoffen zoals benzeen.

7.2.2. Nieuwe acties

Nr	Actie	Verantwoordelijke	Partner	Termijn
Eigen gebouwen				
30	De gemeente Liedekerke zal deelnemen aan de actie 'Save at work', een competitie die doelt op een daling in energieverbruik van het gemeentehuis, door te sensibiliseren en gedragsverandering te promoten bij de werknemers. De actie omvat veel (sensibiliserende) maatregelen zoals:	Arbeid en Milieu	MD, PD	KT
31	Initiëren van energiebesparende acties en monitoring van de resultaten	Arbeid en Milieu, energie-team	MD	KT
32	Opstart van een centraal energieteam dat een opleiding zal volgen over energiebesparing en vervolgens het personeel en bezoekers zal sensibiliseren en motiveren om energie te besparen in het gemeentehuis. Na een jaar deelname zal de door het team verworven ervaring doorgegeven worden naar gebruikers van andere gebouwen. Er zal ook een energieteam opgesteld worden per gemeentelijk gebouw of één centraal team over alle gebouwen. Het team zal een jaarlijkse vorming krijgen, controleert de thermostaten en regelapparatuur, maakt afspraken met gebruikers en stelt een energiegedragscode op.	Arbeid en Milieu	MD, PD	KT
33	Geef aandacht aan de taak van het energieteam door acties in de kijker te zetten in het gemeentelijk infoblad, website, affiches, borden,....	Arbeid en Milieu, Energie-team	MD	KT
34	Er zal nog meer gefocust worden op monitoring van de verbruiken van gemeentelijke gebouwen. Deze worden nu maandelijks genoteerd en jaarlijks vergeleken, maar dit zal nu driemaandelijks gebeuren. Op dit moment neemt 1 persoon de meterstanden op maar op termijn zal elk team voor zijn eigen gebouw meterstanden opnemen. Een gebouwspaspoort bestaat reeds per gebouw, dit zal meer gepromoot worden. Verder wordt een lijst opgemaakt met alle grote verbruikers, waarvan de grootste opgevolgd worden.	MD, PD	Eandis	KT
35	Nieuwe renovaties zijn gepland voor volgende jaren: Het dak van GABK en sociaal huis wordt vervangen en geïsoleerd. Enkel glas van het gemeentehuis zal vervangen worden door	DO&L, MD		KT-MT-LT

	<p>hoogrendementsglas (laatste deel).</p> <p>Vervanging enkel glas ontmoetingscentrum (laatste deel).</p> <p>Vernieuwen sturingskasten stooklokale Administratief centrum en HVAC.</p> <p>Vervanging van oude verlichting en noodverlichting door led-verlichting in het gemeentehuis.</p> <p>Op lange termijn worden de stenen tegels vervangen door een groen plein op de binnenkoer van de academie.</p>			
36	Plaatsing van regenwaterputten voor bediening toiletten in de gemeentelijke kleuterschool Dolfijn. Ook wordt onderzocht of de containerklassen verwarmd kunnen worden via warmtepomp.	DO&L	Dol-fijn	KT-MT
37	Recent werd een opslagruimte 'de loods' gebouwd volgens enkele belangrijke energiemaatregelen. De loods werd zo gebouwd dat de temperatuur in de wintermaanden positief blijft. Het dak zal later voorzien worden van PV-panelen.	DO&L		KT
38	In het nieuwe jeugdcentrum zullen herbruikbare bekervormen beschikbaar en verplicht zijn bij fuiven. Uit de onderzoeksresultaten van een VITO-studie blijkt dat bij kleinere beperkte indoor evenementen met kleine optredens of fuiven met weinig verkooppunten de herbruikbare beker het meest aangewezen is. De milieu-impact van de herbruikbare beker is hier maar half zo groot als die van wegwerpbekers. Voor evenementen met meer dan 30.000 bezoekers blijkt dat de verschillende bekervormen een vergelijkbare milieu-impact hebben.	Milieuraad, JD, DO&L		KT
Eigen wagenpark				
39	Aankoop lichte vrachtwagen op gas voor personeel in 2015.	DO&L		KT
40	Aankoop stoomonkruidbestrijder in 2015.	DO&L		KT
41	Aankoop van 2 elektrische fietsen voor het personeel via een groepsaankoop van Samensterker. Deze dienen voor het uitvoeren van plaatsbezoeken en andere verplaatsingen van het gemeentepersoneel, en zullen doorheen het jaar door de gemeentewacht gebruikt worden.	MD, DO&L		KT
42	Carpoolen zal gepromoot worden voor de werknemers, vooral voor personeelsleden met gelijke vaste werkuren zoals in de loods.	DO&L, MD		KT
43	Op dit moment beschikt de gemeente reeds over drie elektrische wagens. De bedoeling is mettertijd het hele gemeentelijke wagenpark te vervangen.	DO&L		MT-LT
Natuur				
44	Ingroenen van de oude begraafplaats gelegen in de Molenstraat. Dit is een project dat zal starten in 2016 en gefaseerd zal worden over 3 opeenvolgende jaren.	MD, DO&L	Pro Natura,	KT-MT

			INL	
45	In 2016 start het erosieproject 'Afkoppeling Monnikveld' in samenwerking met Aquafin. Met deze werken zal het afspoelend regenwater van de velden achter Monnikveld afgekoppeld worden van het rioleringsstelsel en aangesloten worden op de Kruisbeek. Dit water belandt nu nog in de collector in de Gravenbosstraat. Er zal een nieuwe gracht aangelegd worden vanaf het geultje aan de hoogspanningsmast parallel aan de Begonialaan tot aan de bestaande poelen achter het kerkhof. Om te vermijden dat de piekdebieten te hoog oplopen, zal er afwaarts een bufferbekken worden aangelegd.	Infrastructuur, Aquafin, MD	Alb on	KT
46	De gemeente dient elk jaar een Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (GNOP) ter subsidie bij de provincie. In 2016 worden 2 projecten uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> - Ecologische corridor Monnikveld: extra maatregelen om de erosie aan te pakken. Aanleg van een ecologische corridor onder vorm van een langgerekte houtkant, die het Liedekerkebos met de Kruisbeekvallei verbindt. - Herstel Palitsebeek: aanleg poelen en herstel beek 	MD, Natuurpunt	INL, Pro Nat ura	KT
Groene energie				
47	De gemeente wil op termijn zoveel mogelijk zonnepanelen en zonneboilers plaatsen op gemeentelijke gebouwen. Gezien de geplande renovatie van het dak, zal de Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunst als eerste aan bod komen voor de plaatsing van zonnepanelen.	DO&L	GAB K	MT -KT
48	Studenten van de Universiteit van Gent hebben via Living Labs aangetoond dat Aquafin interesse had in het plaatsen van een windmolen aan het waterzuiveringsstation. Deze optie zal verder onderzocht worden.	MD, Aquafin		LT
49	De 'Windboom' is een kleinschalige windmolen ideaal om specifieke plaatsen in energie te voorzien. In 2016 worden de eerste bomen verkocht in Frankrijk en buurlanden. Er zal onderzocht worden of een boom op een rond punt of een publieke plek geplaatst kan worden om de (openbare) verlichting te bevoorraden. Op termijn 1 boom als pilootproject.	MD		KT- LT
50	De provincie start een participatief project voor energiekansenkaarten om mogelijkheden en kennis van hernieuwbare energie in kaart te brengen.	Provincie		KT- MT
Openbare verlichting				
51	Er is op dit moment een regiomasterplan in voorbereiding. De eerste fase, een energiescan, is volledig afgerond. Op dit moment is de visie- en strategiebepaling in opbouw. Het doel is op termijn de openbare verlichting te vervangen door dimbare LED-verlichting. Andere opties zoals het installeren van intelligente controlesystemen, en systematische	Eandis		LT

	uitschakeling 's nachts zal onderzocht worden.			
52	Deelname aan 'Nacht van de duisternis' en/of 'Earth Hour'.	Infrastructuur	Eandis	LT
Acties en evenementen				
53	Alle uitbaters van kramen en attracties dienen tijdens kermissen en braderijen aan te sluiten op de groene stroom van de gemeente in plaats van (diesel)motoren te gebruiken.	MD, DC, Evenementen	marktcr amers	KT
54	Er zal onderzocht worden of er vraag is naar kippen bij de bewoners. Het doel is kippen uit te delen/ te verkopen, zodat groente- en tuinafval niet meer bij restafval belandt. De uitgedeelde kippen zullen afkomstig (gered) zijn uit legbatterijen.	MD		KT- MT
55	Aankoop van herbruikbare bekertjes door de milieuraad om uit te lenen bij evenementen. Hierop wordt het logo van de milieuraad en het logo 'Liedekerke doet mee aan minder CO ₂ ' geplaatst om de inwoners te sensibiliseren.	Milieuraad	MD, DC, DO &L	KT
56	Overstappen naar CO ₂ -neutrale drukkerij	IZ	MD	MT
57	Promoten van bio-, fairtrade en duurzame drank en voeding tijdens recepties. Dit was reeds een actie uit het jaarprogramma maar hier werd niet veel op ingezet. De gemeente houdt tal van recepties, feestjes, culturele activiteiten, vergaderingen en dergelijke. De gemeente zal als hapjes en drank bio- of fairtrade producten aanbieden. De gemeente streeft er uiteindelijk naar om een fairtrade gemeente te worden. Dit gaat nog een stap verder aangezien verenigingen gestimuleerd dienen te worden om fairtrade producten te gebruiken. Ook een lokaal product dient geselecteerd te worden.	IZ, MD		KT MT
58	Promoten van duurzame of geen verpakking bij prijsuitreikingen. Ook zal een project opgesteld worden om op de wekelijkse markt het uitdelen van plastic zakjes te verminderen of te bannen.	IZ, MD		KT
59	Activiteiten organiseren rond duurzaamheid worden verder uitgebreid en gepromoot Wereldfeest Tinga Tinga Workshop duurzaam fair trade koken Milieufeest Repair cafe 4x/jaar Upcycling Dag van het park 31 mei Swapping Autodelen Geef je koffer weg	JD, DC, IZ, MD, ID, bib		KT

	GC Warande: Lezing Ivo Mechels over energie besparen Dagen zonder vlees Veggie-dag			
60	Promoten duurzaam en ecologisch voedsel: - Oxfam Wereldwinkel Denderleeuw-Liedekerke heeft een maandelijks verkoopmoment in de bib. - Bestellen van biogroenten- en fruitabonnementen Boerderij de Loods. Het gemeentebestuur stelt het goede voorbeeld en neemt een fruitabonnement.	JD, DC, IZ, MD, ID, bib		KT
61	Promoten van duurzaam en ecologisch voedsel door het opstarten van een zadenbibliotheek. Nieuwe biozaden zullen ook jaarlijks aangeboden worden van de oogst van de volkstuintjes.	Bib, MD		KT
62	Plaatsen van verscheidene boekenboxen aan het station, bib,... om gratis boeken te verdelen.	Bib, MD		KT
63	De milieuraad zal een award uitreiken aan natuurlijke en rechtspersonen die zich inzetten voor het milieu en de natuur in Liedekerke.	Milieu-raad		KT

MD= Milieudienst, RO= Ruimtelijke ordening, JD= jeugddienst, MO= Mobiliteitsdienst, ID= Inburgeringsdienst, DO&L= Dienst Onderhoud en Logistiek, DC= Dienst cultuur, IZ= Interne zaken, VT= Vrije tijd, PD= personeelsdienst.

7.3. Transport

7.3.1. Reeds uitgevoerde maatregelen

Liedekerke heeft al sterk geïnvesteerd in CO₂-reducerende maatregelen:

- In 2011 werd het gemeentelijk mobiliteitsplan vernieuwd (vorige versie 2003). Een vernieuwde versie wordt verwacht tegen 2017. Hierin staat:
  - Het verplaatsingsgedrag in kaart gebracht.
  - Sturende maatregelen (betaald parkeren, ontoegankelijke zones voor doorgaand verkeer,...) uitgelegd.
  - Doorgaand zwaar vervoer mag niet door de gemeente, enkel in industriegebied en N208.
  - Lage snelheid wordt aangemoedigd. Het centrum is vooral zone 30, enkele straten zone 50.
  - Fiets- en wandelverbindingen in kaart gebracht (gekoppeld aan groene ruimten en waterlopen).
  - Een functioneel en recreatief (inter-)gemeentelijk fietsroutenetwerk uitgewerkt.
  - Investing in schone, aantrekkelijke en veilige fietspaden.
- Wagendelen Liedekerke: autopark Liedekerke. In Liedekerke doen 3 families aan autodelen door 2 auto's te gebruiken. Zo komt er in de buurt meer ruimte vrij en heerst minder parkeerdruk.
- Het gebruik van het openbaar vervoer wordt gestimuleerd door het derde betalersysteem van De Lijn 10-rittenkaarten voor slechts 4 euro.
- Meerdere malen per jaar vindt een overleg plaats met de NMBS en De Lijn voor een betere dienstverlening.
- Een 'begeleidingscommissie mobiliteitsplan' zorgt voor beter gezamenlijk overleg tussen de verschillende vervoersmaatschappijen om de verbindingen beter op elkaar af te stemmen en de wachttijden te verbeteren tussen de verschillende transportmodi.
- Informatiecampagnes worden opgezet op de website en in het infoblad rond de mogelijkheden van openbaar vervoer en speciale tarieven.
- Een papieren stratenplan van het grondgebied met alle buslijnen is gratis beschikbaar net als de online versie.
- Een fietsherstelpunt wordt voorzien door Groep Intro tijdelijk op de Opperstraat.
- Fietsen wordt steeds aangemoedigd via volgende acties:
  - De gemeente neemt elk jaar deel aan de Belgerinkelactie. In 2014 namen 279 personen deel.
  - Sinds 2015 vervolgt de gemeente de Belgerinkelactie met Mijn korte ritten. Er werd een groep opgericht voor het gemeentepersoneel, en ook een voor de leden van de milieuraad.
  - Scholen:
    - In samenwerking met de politie wordt jaarlijks een fietsparcours afgelegd om veilig fietsen te promoten.
    - Strapdag

7.3.2. Nieuwe acties

Nr	Actie	Verantwoordelijke	Partner	Termijn
Infrastructuur voor fietsers, voetgangers en gebruikers van het openbaar vervoer uitbreiden en gebruiksvriendelijker maken				
	Het vernieuwde station zal volledig afgewerkt zijn in 2017 en speelt een belangrijke rol in het CO ₂ -verhaal. Het vormt een centraal punt met volgende zaken:	Mobiliteit Milieu	NM BS, De Lijn	KT
64	Fietspunt			
65	Vernieuwde fietsparking en -stalling			
66	Bushalte met nieuwe elektrische panelen.			
67	Vernieuwde parkings			
68	Fietsersbrug			
	Op dit moment wordt onderzocht of volgende acties hier kunnen uitgevoerd worden:			KT- MT
69	Een laadpaal voor elektrische wagens en fietsen			
70	Er werd onderzocht of een Vilo of Blue Bike netwerk voordelig en haalbaar is voor Liedekerke. De gemeente is echter te klein en dergelijke installatie is niet voordelig. De gemeente zal daarom een eigen fietsnetwerk oprichten met achtergelaten fietsen die geupcycled worden en op enkele centrale punten geplaatst zodat deze gratis gebruikt kunnen worden. (o.a. 1 stalling aan het station, 1 stalling aan het gemeentehuis/centrum)			
71	Op dit moment is er nog steeds geen busverbinding tussen de gemeenten Liedekerke en Denderleeuw, gezien de ligging in verschillende provincies. Het gemeentebestuur zet zich hier erg voor in en hoopt op lange termijn deze buslijn te kunnen realiseren.	MO	De Lijn	LT
72	Initiëren van een mobiliteitsloket op een centrale en gemakkelijk bereikbare plaats met een waaier aan informatie over het openbaar vervoer en aanvullende alternatieve mogelijkheden. Op deze manier helpt men de burger kiezen voor de meest aangewezen transportwijze.	MO		MT
73	In Liedekerke zijn veel straten zone 30. In uitvoering van het mobiliteitsplan zullen alle verblijfsgebieden ingericht worden als zone 30.	MO, Politie		KT
74	Herwaarderen van de trage wegen.	MO, MD		LT
75	Veilige fietspaden aanleggen bij rioleringswerken indien mogelijk.	Infrastructuur		KT- LT

76	Missing links in het recreatief fiets- en wandelroutenetwerk die verbinding maken met lokale en bovenlokale fietsnetwerken worden opgespoord en aangelegd.	MO, MD		LT
77	Aanleggen van voetgangersdoorsteken en fietsdoorsteken die de 'doorwaadbaarheid' van kernen en woonwijken vergroot. Ook potentiële fietsdoorsteken van woonwijken naar het centrum worden gedetecteerd en aangelegd	MO, MD		MT
78	Onderzoek naar aanleg van fietsstraat.	MO, Politie		KT- MT
79	Strenger toezien op correct parkeren en uitvoeren van snelheidscontroles.	Politie Gemeente- wacht		KT
80	Bij de planning van grotere projecten zoals verkavelingen moet ook het mobiliteitsaspect in rekening gebracht worden (Mobiliteitstoets).	RO MO		KT
81	Er wordt onderzocht of er op lange termijn een mogelijkheid is tot autovrij maken van een deel van het centrum. Dit na evaluatie van het succes van alle bovenstaande maatregelen.	Politie MO		LT
Aanmoedigen gebruik en overstap naar elektrische voertuigen				
82	Onderzoek naar mogelijkheden (openbaar) aanbod aan laadinfrastructuur gekoppeld aan parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen – station als pilootproject, na onderzoek succes.	TD, MO, MD	Ean dis / Alle go?	KT- MT
83	Het starten van een groepsaankoop voor elektrische fietsen bij Liedekerke fietsenverkopers.	MO	han dela ars	KT
84	Cambio autodeelsysteem.	MO, MD		KT- MT
85	Bpost zal haar klassieke bromfietsen vervangen door elektrische driewielers.	Bpost		KT
86	Eind 2015 zal de vervoermaatschappij De Lijn over 217 hybride bussen beschikken, of 1 bus op 10. Door de nieuwe levering verdrievoudigt De Lijn haar hybride vloot en krijgt ze de grootste hybride vloot van de Benelux.	De Lijn		MT
Mobiliteit rond scholen verbeteren				
87	Hinder door auto's aan school beperken. Op dit moment worden gemachtigde opzichters ingezet bij de start en einde van school aan oversteekplaatsen. Er wordt nu onderzocht hoe het verkeer te verminderen.	MO Politie	Sch olen	KT- MT
88	Op dit moment bestaat het charter veilige schoolomgeving. Dit kan leiden tot een scholenvervoersplan. In september start de analyse en knelpunten. Het doel is om in 2016 te starten met SVP.	MO Politie		MT
89	Strapdag wordt uitgebreid in kader van het burgemeestersconvenant.	MO, MD Politie		KT
90	Opmaak schoolvervoersplan en infrastructurele maatregelen rond schoolomgeving.	MO Politie		MT

Aanmoedigen mobiliteitsplan industrie en handel				
91	De handel en industrie zal gestimuleerd worden in de opmaak van een klimaatplan. Een onderdeel hiervan is een vervoersplan dat de mogelijkheid van het verbeteren van o.a. het woon-werkverkeer o.v.v. fietsvergoeding, carpoolen, mobiscan,... onderzoekt.	MO, MD		LT
Acties en evenementen				
92	Creëren van een beter inzicht in de mobiliteit van de bezoekers van de gemeentelijke infrastructuur (zwembad, cultuurcentrum, gemeentehuis, scholen,...)			
93	Bezoekers van evenementen en de markt worden aangemoedigd te voet of met de fiets te komen. Bij grotere evenementen heeft de veiligheidsceel aandacht voor voldoende fietsenparking en vraagt organisatoren om bezoekers voldoende te informeren via de lopende communicatie. De gemeente neemt zelf het initiatief en voorziet op haar eigen evenementen ook voldoende fietsenparking.	JD, VT		KT
94	Promoten en informeren rond ecodriving, bandenspanning (infoavond)	MO		KT
95	De gemeente zal een carpoolwebsite ontwikkelen waar mensen carpooldiensten gratis of tegen vergoeding kunnen aanbieden voor mensen van en rond Liedekerke.	MD, MO, ICT		MT

7.4. Industrie en tertiaire sector

De gemeente wil vooral op lange termijn inzetten wat betreft de industriële en tertiaire sector, en hoopt bedrijven te kunnen stimuleren om apart of gezamenlijk een klimaatplan op te maken. Om deze sectoren nu reeds warm te maken en te motiveren voor deze plannen, worden kleine acties gepland die de horeca en bedrijven in de kijker zetten.

7.4.1. Reeds uitgevoerde maatregelen

- In kader van het burgemeestersconvenant werd een infoavond georganiseerd voor de tertiaire en industriële sector rond steun bij energiebesparende maatregelen, energiescan, verlichting en mobiliteitsmanagement. Dit was slechts een eerste kleine stap om de interesse af te toetsen van handelaars en bedrijven naar dergelijke thema's. Op lange termijn zal op deze sectoren sterk ingezet worden.

7.4.2. Nieuwe acties

Nr	Actie	Verantwoordelijke	Partner	Termijn
Tertiaire sector				
96	De gemeente zal de handelaars en bedrijven ondersteunen met de opmaak van een (gezamenlijk) klimaatplan. Dit is een omvangrijk plan en omvat zowel isolatie, hernieuwbare energie als mobiliteit. Er zal onderzocht worden of hierbij subsidies of gratis energiescans verleend worden. Samenwerking tussen bedrijven en/of handelaars wordt zeker gepromoot.	MD, ILV, MO	VOK A, UNI ZO	MT -LT
97	E-portemonnee. De e-portemonnee is een digitaal spaar- en beloningssysteem waarmee de burger elektronische punten (of stickers) verdient bij aankoop van ecologische producten. Die kunnen gebruikt worden als betaalmiddel bij lokale winkels. Dit is een systeem ontwikkeld door de provincie Limburg en BBL. Indien de provincie Vlaams-Brabant dergelijk spaarsysteem niet ontwikkelt zal Liedekerke een gelijkaardig (simpeler, sticker,...) systeem opstarten.	MD, IZ, DO&L, VT	VOK A, UNI ZO	KT-MT
98	Organiseren van infoavonden, promoten van goede voorbeelden, award, ecolabel cleantech, energiecoach, bijscholing, vormingen, terrasverwarming ontmoedigen door te werken met dekens,...	MD, ILV	VOK A, UNI ZO	MT
99	Bedrijven aanzetten 100% groene stroom aan te kopen, eventueel via samenaankoop.	MD	VOK A, UNI ZO	

100	In Liedekerke zijn er nog steeds enkele winkels met openstaande winkeldeuren. De gemeente zal deze door de gemeentewacht in kaart laten brengen en aanmoedigen via brief om actie te ondernemen. Aansluitend aan deze actie zal een gemeentelijk verbod op open deuren ingevoerd worden via het GAS-reglement. Deuren sluiten leidt tot gemiddeld 30% reductie op verwarming.	MD, Gemeentewacht, DO&L	VOK A, UNI ZO	KT- MT
Industrie				
101	Studenten van de Universiteit van Gent onderzochten via Living Labs de mogelijkheid tot omvormen van het industriepark tot ecopark. De gemeente zal dit project actief verder onderzoeken en ondersteunen, zo o.a. de mogelijkheid tot het benutten van restwarmte.			LT
102	Aanmoedigen tot het berekenen van de CO ₂ afdruk en opstellen van een CO ₂ -reductieplan op infoavonden. Promoten van de carbon footprint berekening onder begeleiding van VOKA en de gratis energiescans voor KMO's.	Gemeente	VOK A, UNI ZO	MT

Bijlage 1: Overzicht van de budgetten die de gemeente op dit moment voorziet in haar meerjarenbegroting.

Exploitatie	actie	cluster	2016	2017	2018	2019	2020	
Premie verwijderen stookolietanks	<p>In 2011 beschikten 1530 huishoudens nog over stookolie voor hoofdverwarming, de meest vervuilende fossiele brandstof. Daarom zal de gemeente een premie uitreiken voor het leegmaken en verwijderen (of ondergronds opvullen indien verwijderen niet mogelijk, in overleg!) van een buiten gebruik gestelde stookolietank.</p> <p>Indien de tank is ingegraven in volle grond of is geplaatst in een groeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 250 € verwijderen, 75 opvullen <p>Indien de stookolietank bovengronds of in een kelder is geplaatst:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 70 € leegmaken en verwijderen <p>Vereist: certificaat erkende technicus of deskundige. Voorwaarde: Deze premie wordt enkel uitgereikt indien na verwijdering verwarmd wordt met aardgas, warmtepomp, zonnepanelen, zonneboiler,... GEEN butaan, propaan, steenkool of stookolie. De premie is cumuleerbaar met overige premies.</p> <p><i>(kostprijs ondergronds: neutralisatie 600, verwijderen 1200)</i></p>		15 000	15 000	15 000	0	0	
			(60 HH/jr ondergronds)					

Aanmoedigen van het plaatsen van PV panelen.	<p>In 2011 beschikten 262 huishoudens van de 5041 over PV panelen. Gezien de afschaffing van de groene stroom-certificaten wordt er een premie uitgereikt na het plaatsen van PV panelen om deze maatregel verder te stimuleren.</p> <p>Zonnepanelen: 300 € per aanvraag. (Installatie gemiddeld gezinsverbruik 6800-8000 €)</p>		15 000	15 000	15 000	0	0
Premie plaatsen isolatie	<p>Isolatie is nog steeds de beste maatregel om het energieverbruik te reduceren en dient zoals eerder aangetoond weer aangemoedigd te worden. De gemeente verleent daarom premies in bestaande woningen van minstens 25 jaar oud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vloerisolatie: 2 € / m² met een maximum van 120 € per adres - muurisolatie: 3 € / m² met een maximum van 180 € per adres - dakisolatie: 2 € / geplaatste m² met een maximum van 120 € per adres - hoogrendementsglas: 8 -10 € / m² (afhankelijk van U-waarde) met een maximum van 180 € 		30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
gratis duurzaam bouwadvies	<p>Promoten en financieel ondersteunen van het duurzaam bouwadvies van het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen. Normale prijs advies: op basis van plan 25 €; thuis 50 €. Gemeente voorziet gratis advies bij renovatie.</p>	ILV	1000	1000	1000	1000	1000

Cambio autodelen	Onderzoek of geplaatst wordt aan het station. 660 euro per maand per wagen.	Budget parkeren	0	8 000	8000	8000	8000
E-portemonnee	Puntensysteem bij duurzame aankopen. 500 punten levert 5 euro korting bij Liedekerkse handelaar.	0500 Handel	0	4000	4000	4000	4000
Bio-fruitabon- nement gemeente- huis en OCMW	Lucia De Backer - De Loods bioboerderij. Groot pakket 4 personen 15 € / week	Welzijn personeel, OCMW	2000	2000	2000	2000	2000
Kleine activiteiten, nieuw per jaar	Verkoop geredde kippen, ondersteuning scholen, uitstap voorbeeldgebouwen, zelf lokale ecobouwers office organiseren, zadenbibliotheek,...		1000	1 000	1 000	1 000	1 000
TOTAAL			64 000	76 000	76 000	46 000	46 000

Investering	actie	cluster	2016	2017	2018	2019	2020
Volkstuin	Volkstuin Beysstraat als pilootproject	misschien subsidie	10 000	0	10 000	0	0
Ingroenen oude begraafplaats	gefaseerd over 3 jaren	Begraafplaatsen	14 200	14 200	14 200	0	0
Energiejacht	Deelname aan een energiecampagne om energie te besparen bij (kwetsbare) gezinnen (infosessies, vorming energiemeester, competities,...).	OCMW	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Windboom	30 000 per stuk, levert elektriciteit op publieke plaatsen (sporthal, jeugdcentrum)		0	30 000	0	0	0
Elektrische laadpaal	Voor elektrische wagen/fiets aan het station	budget parkeren	0	10 000	0	0	0
Deelfietsensysteem	Gratis gebruik van fietsen in stallingen verspreid over Liedekerke, fietsen gedoneerd of achtergelaten.	budget mobiliteit	2000	1000	500	500	500
TOTAAL			27 200	56 200	25 700	1 500	1 500

**LIEDEKERKE
WERKT MEE AAN
MINDER CO₂**

KLIMAATACTIEPLAN 20/20/20
20% MINDER CO₂
MEER GEDRAGSVERANDERING

CO₂-uitstoot in Liedekerke

Huishoudens	54%
Transport	24%
Horeca, bedrijven,...	13%
Industrie	7%
Landbouw	1%
Gemeentebestuur	1%
Liedekerke	

HELP MEE MET JOUW IDEE!

- 14/6: Standje braderij
- 16/6: Participatiemoment – Idee voor minder CO₂

WIN EEN HOMEPARTY MET THERMOGRAFISCHE SCAN!

- alle info en ideeën: klimaat@liedekerke.be

Bijlage 3: Ideeën fiches

IDEE VOOR MINDER CO₂
LIEDEKERKE WERKT MEE AAN
MINDER C*₂

HEB JE EEN IDEE VOOR MINDER CO₂?

- Deponeer dit formulier in de ideeënbus aan het onthaal van de gemeente, de bib, het vrijetijdshuis, de sporthal of het OCMW
- Of mail naar klimaat@liedekerke.be

EIGEN HUIS(HOUDEN)

.....

.....

.....

DUURZAME MOBILITEIT

.....

.....

.....

ENERGIE & OPEN RUIMTE

.....

.....

.....

HEB JIJ EEN IDEE VOOR MINDER CO₂?
OF WIL JE EENS KOMEN LUISTEREN?

- 14/6: Standje braderij
- 16/6: Participatiemoment – Idee voor minder CO₂
19 uur in de Warande, Opperstraat 29
- alle info en ideeën: klimaat@liedekerke.be

BURGEMEESTERSCONVENANT

5.706 GEMEENTEN IN EUROPA

173 GEMEENTEN IN BELGIË

57 GEMEENTEN IN VLAAMS BRABANT

DOELSTELLING =
100% KLIMAATNEUTRAAL

KLIMAATACTIEPLAN 20/20/20

20% MINDER CO₂
MEER GEDRAGSVERANDERING

CO₂-UITSTOOT IN LIEDEKERKE

Huishoudens 54%

Transport 24%

Horeca, bedrijven,... 13%

Industrie 7%

Landbouw 1%

Eigen organisatie (gemeentebestuur Liedekerke) 1%

HELP MEE MET JOUW IDEE!

- 14/6: Standje braderij
- 16/6: Participatiemoment – Idee voor minder CO₂
- alle info en ideeën: klimaat@liedekerke.be

Bijlage 5: pers

Klimaatforum over CO2-acties in Liedekerke

10/06/2015 om 22:24 door Ingrid

Print Corrigeer

Foto: idh

0 shares

LIEDEKERKE - Liedekerke ondertekende het burgemeestersconvenant. Hiermee engageerde de gemeente zich om 20% minder CO2 uit te stoten tegen 2020 en te streven naar klimaatneutraliteit tegen 2050. Om deze doelstelling te bereiken werkt de gemeente volop aan een klimaat- en energieplan.

is op zoek naar een Projectleider

Klik hier voor meer info

Ook de Liedekerkenaren krijgen inspraak. Op 16 juni is er daarom om 19 uur in het gemeenschapscentrum De Warande een Klimaatforum waar mensen samen oplossingen en acties kunnen bedenken rond enkele thema's uit het klimaatplan. Wie deelneemt aan het klimaatforum maakt kans om een energiescan te winnen.

Editie pajot

LIEDEKERKE ondertekende het Burgemeestersconvenant

54129435

LIEDEKERKE ondertekende het Burgemeestersconvenant

[* Homepage](#)
[* Gemeenten](#)
[* Affligem](#)
[* Asse](#)
[* Beersel](#)
[* Bever](#)
[* Dilbeek](#)
[* Drogenbos](#)
[* Edingen](#)
[* Galmaarden](#)
[* Geraardsbergen](#)
[* Gooik](#)
[* Halle](#)
[* Halle Carnaval](#)
[* Herne](#)
[* Lennik](#)
[* Liedekerke](#)
[* Linkebeek](#)
[* Merchtem](#)
[* Ninove](#)
[* Opwijk](#)
[* Pepingen](#)
[* Regio](#)
[* Roosdaal](#)
[* Sint-Genesius-Rode](#)
[* Sint-Pieters-Leeuw](#)
[* Ternat](#)
[* Agenda](#)
[* Redactie](#)
[* Adverteren ?](#)
[* RSS Feeds](#)
[* Nieuwsbrief](#)

Door het ondertekenen van het Burgemeestersconvenant engageerde de gemeente zich om 20% minder CO2 uit te stoten tegen 2020 en te streven naar klimaatneutraliteit tegen 2050. Om deze doelstelling te bereiken werken ze volop aan de invulling van een klimaat- en energie-actieplan.

Deze plannen willen ze graag samen met u vorm geven.

Op 16 juni 2015 om 19.00 uur in GC Warande, Opperstraat 29 te Liedekerke, organiseren ze daarom een Klimaatforum waar ze samen oplossingen en acties willen bedenken rond enkele thema's uit het klimaatplan.

Zij hopen dat u zin heeft om samen met hen de toekomst vorm te geven. Inschrijven kan via volgende link <https://docs.google.com/forms/d/1R0mCO3Y3rd0gankCv2W15N.../viewform>

Elke deelnemer maakt ook kans op een warming-up homeparty met thermografische scan.

Deelname is gratis!

Zij hopen alvast op jullie talrijke aanwezigheid.

Meer info: klimaat@liedekerke.be

artikel afdrucken

11 Jun 2015 Jacky Delouar Jacky Delouar

PERSREGIO DENDER.BE

Home Algemeen Agenda Evenement insturen Contact

→ Pendelparking aan station van Aalst goedkoper in weekend... → Jubileumexpo in beffort Grote Markt Aalst... →

Liedekerke ondertekende het Burgemeestersconvenant...

Gepubliceerd op 11 juni 2015 door Redactie

Door het ondertekenen van het Burgemeestersconvenant engageerde de gemeente Liedekerke zich om 20% minder CO2 uit te stoten tegen 2020, en te streven naar klimaatneutraliteit tegen 2050. Om deze doelstelling te bereiken werkt men volop aan de invulling van een klimaat- en energieactieplan. Deze plannen willen ze graag samen met u vorm geven. Op 16 juni 2015 organiseert Liedekerke daarom een Klimaatforum waar men samen oplossingen en acties wil bedenken rond enkele thema's uit het klimaatplan. U wordt verwacht om 19.00 uur in GC Warande, Opperstraat 29 te Liedekerke. Wij hopen dat u zin heeft om samen met ons de toekomst vorm te geven. Inschrijven kan via volgende link [hier](#) Elke deelnemer maakt ook kans op een warming-up homeparty met thermografische scan.

Deelname is gratis. voor meer info mail naar: klimaat@liedekerke.be

Bijlage 6: Promotie in het infoblad Liedekerke Leest editie juni 2015.

KLIMAATACTIEPLAN 2015/2020
20% MINDER CO2
MEER GEDRAGSVERANDERING

Op 25 juni 2014 ondertekende de gemeente Liedekerke samen met 57 andere Vlaams-Brabantse gemeenten het burgemeesters-convenant. Het doel van dit convenant is op termijn een klimaatneutrale gemeente te worden, met als eerste mijlpaal 20% minder CO₂-uitstoot tegen 2020. Dit betekent ingrijpende veranderingen op vlak van mobiliteit, wonen, landbouw, consumptie enz. De gemeente maakt nu het klimaatactieplan op met concrete maatregelen. We hebben daarom iedereen nodig om zijn mening te geven! De gemeente wil ook iedereen stimuleren om mee te doen! Wist u dat er al veel acties in Liedekerke plaatsvinden die de CO₂-uitstoot reduceren? We zetten er enkele in de kijker!

Ook de gemeente doet mee!

De gemeente staat helemaal achter het CO₂-neutrale verhaal en heeft hiervoor al een hele reeks acties ondernomen. Zo beschikt de gemeente o.a. over 3 elektrische wagens, werd er overgeschakeld op 100% groene stroom en werden er 330 zonnepanelen op het dak van de sporthal geplaatst.

Bio-boerderij, Luzia De Backer

De Loods is een boerderij die volledig biologisch en seizoensgebonden werkt, alsook de tewerkstelling van laaggeschoolden stimuleert. Ik vind het persoonlijk belangrijk om gezond te eten, zorg te dragen voor ons milieu en voor anderen die het minder goed hebben in onze samenleving. Daarom ben ik vrijwillig afhaalpunt voor boerderij de Loods. Je kan elke woensdag bij mij thuis je bestelde abonnementen afhalen, zowel groenten als fruit.
Interesse? www.boerderijdeloods.be

CO₂-uitstoot in Liedekerke

Woningbouw 19%
Transport 24%
Horeca, bedrijven, ... 13%
Industrie 7%
Landbouw 1%
Gemeentebestuur 1%
Liedekerke

Autodelen! Daniel Dumortier

Wij doen met 3 gezinnen aan autodelen. Door met andere mensen één auto te delen, delen we de kosten en zorgen we ervoor dat er in de buurt meer ruimte vrijkomt en minder parkeerdruk is. Een wagen delen bespaart tot 3000 euro per jaar! Wie de wagen gebruikt, betaalt een kilometervergoeding tussen 25 en 35 cent per kilometer. Bovendien beschikken we over een unieke verzekeringspolis van Autopia met elk een individuele bonus-malus. Meer info? www.autodelen.net of kathy@autodelen.net.

Bakkerij Exotica, Eric Jacobs

Wij zijn in onze zaak zelf reeds begonnen met een aantal maatregelen te treffen wat betreft de CO₂-uitstoot. Zo hebben we het verbruik van mazout voor de ovens tot de helft kunnen herleiden door nieuwe branders en automatisch sluitende schouwen te installeren.

Heb jij een idee? Wil je jouw actie promoten? Wil je meer informatie?
klimaat@liedekerke.be
Kijk ook op www.liedekerke.be
-> milieu -> klimaatengagement

Repair cafe

Wat doe je met kleren, elektronica, fietsen enz. die hersteld moeten worden? Het Repair Café is daar de gratis oplossing voor! Het eerste Repair Café in Liedekerke vond plaats op zaterdag 7 februari 2015. Er kwamen heel wat mensen over de vloer om hun spulletjes te laten fixen. Vooral onze repair-man van de kleine huishoudelektro had zijn handen vol. Volgende Repair Cafés vinden plaats op zaterdag 12 september 2015 en 12 maart 2016 in het vrijetijdshuis.

Infrastructuur

Burgemeestersconvenant

Op 25 juni 2014 ondertekende de gemeente Liedekerke samen met 57 andere Vlaams-Brabantse gemeenten het burgemeestersconvenant. Het doel van dit convenant is op termijn een klimaat-neutrale gemeente te worden, met als eerste mijlpaal 20% minder CO₂-uitstoot tegen 2020. Dit betekent grote veranderingen op vlak van mobiliteit, wonen, landbouw, consumptie enz. Deze acties worden gebundeld in een klimaatactieplan dat op dit moment opgesteld wordt. Momenteel wordt meer dan helft van de CO₂-uitstoot veroorzaakt door huishoudens! Daarom wil de gemeente de inwoners helpen deze uitstoot te reduceren.

Heb je interesse om een thermoscan te laten uitvoeren van je huis? De gemeente geeft 5 woningen de kans om een scan te laten uitvoeren. Via een warmtecamera worden woningen doorgelicht op zoek naar mogelijkheden voor energiebesparende maatregelen. Op een afgesproken moment komt Beweging.net de warmtescans uitvoeren. De deelnemende bewoners zijn akkoord om in ruil minimum 5 geïnteresseerde burens, vrienden of familie toe te laten in hun woning. De warming-up homeparty duurt ongeveer 3 uur, thermografische scan en duurzaam bouwadvies inbegrepen.

Meer info

klimaat@liedekerke.be
tel. 053 64 55 38

Energie besparen met een investering van 0, 10, 100, 1000 en 10.000 euro!

Gratis infosessie

Tijdens deze infoavond komen een aantal zeer concrete Ingrepen aan bod die iedereen thuis kan uitvoeren, ook zonder zware investeringen of verbouwingen. We leggen praktijkgericht uit hoeveel je kan besparen met een klein, middelgroot of groot budget. Spaarlampen, radiatorfolie, thermostatische radiatorkranen, hoogrendementsglas, zonnepanelen, isolatie, hoogrendementsketels... Het komt allemaal aan bod. Ten slotte gaan we ook in op het belastingvoordeel en de subsidiemogelijkheden voor energiebesparende maatregelen.

Deze infoavond wordt georganiseerd in samenwerking met het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen. Een deskundige van VIBE vzw verzorgt de inhoud van de infosessie.

Praktisch

Wanneer? Dinsdag 6 oktober vanaf 19.30 uur
Waar? GC Warande, Opperstraat 29
Info? wonen@liedekerke.be – 053 64 55 17

Bijlage 8: Klimaatwijken

Energiejacht in LIEDEKERKE

Repro © Jacky Delcour

De gemeente Liedekerke organiseerde dit jaar voor de derde keer de actie 3De Energiejacht*. Dertig energiegroepen uit de provincie Vlaams-Brabant, gingen de uitdaging aan om samen heel wat energie te besparen.

"Met De Energiejacht willen we aantonen dat je al heel wat energie kan besparen met kleine maatregelen én zonder comfortverlies. Vier maanden lang, van december 2010 tot maart 2011, noteerden onze gezinnen trouw hun meterstanden van gas en elektriciteit en pasten ze allerlei besparingstips toe. Door te koken met het deksel op de pot of met de snekookpan, het stand-by verbruik uit te schakelen, overbodige lichten uit te schakelen, de verwarming een graadje lager te zetten, radiatorfolie te plaatsen of deuren dicht houden zagen de deelnemers hun verbruik dalen".

Terwijl het bij de eerste editie twaalf gezinnen deelnamen in Liedekerke, namen dit jaar al meer dan 20 gezinnen deel aan de actie, opgesplitst in twee energiegroepen: "de spaarvarkens" en de "spaarkampioenen". Ze beoogden respectievelijk een besparing van 8 % en een besparing van 20 % energie. Beide groepen slaagden met glans.

De spaarvarkens bespaarden 14 % energie terwijl de spaarkampioenen maar liefst 48 % bespaarden.

Terwijl de Liedekerkenaren gemiddeld bijna 35 % energie bespaarden, bedraagt de gemiddelde besparing van alle deelnemers uit de provincie Vlaams-Brabant 8,11%. Hiermee vaardigde Liedekerke niet alleen de groep af met het beste resultaat, maar was Liedekerke in haar totaliteit ook de primus van het Vlaams Gewest. Proficiat.

Het gemeentebestuur wenst dan ook al haar deelnemers feliciteren en bedanken voor hun deelname aan deze noble actie. Zij hoopt ook van harte de actie uit te breiden en de volgende edities nog meer deelnemers aan te trekken.

artikel afdrukken

23 jun 2011

Jacky Delcour

Jacky Delcour

LIEDEKERKE – Fors besparen op energiefactuur

Een bedanking en felicitatie van het gemeentebestuur en de milieudienst. - Foto © Jacky Delcour

Achtentwintig Liedekerke gezinnen bespaarden in zes maand tijd samen ruim een kwart op hun energiefactuur. Liedekerke nam liefst 36 van de 116 ton uitgespaarde CO2 in Vlaams-Brabant voor zijn rekening. Liedekerke nam liefst 36 van de 116 ton uitgespaarde CO2 in Vlaams-Brabant voor zijn rekening. De klimaatwijken zijn een provinciale campagne om de Kyoto-norm - het verminderen van de CO2-uitstoot - tot in de huiskamer te brengen. Elk gezin kan met tal van kleine maatregelen en zonder comfortverlies energie besparen. In Vlaams-Brabant namen 41 wijken uit zestien gemeenten deel aan de campagne. Intussen zijn de resultaten bekend en blijkt Liedekerke er dit keer met kop en schouders bovenuit te steken. Dat verdiende uiteraard een bedanking en felicitatie van het gemeentebestuur en de milieudienst.

artikel afdrukken

24 jun 2010

Jacky Delcour

Jacky Delcour

LIEDEKERKE - Actie Klimaatwijken scoort

Niet 8 maar 16,9 procent werd er aan energie bespaard. - Foto Jacky Delcour

Op 1 november 2008 gingen twaalf gezinnen uit Liedekerke de uitdaging aan om, in navolging van het Kyoto-protocol, voor 30 april 2009 zomaar acht procent energie te besparen.

Op vrijdag de dertiende, niet toevallig Dikke Truiendag, werd een eerste evaluatie gemaakt. Na de toespraak van schepen van leefmilieu Hugo Asselman en een ludieke energiequiz werden de tussentijdse resultaten bekend gemaakt. De deelnemers bespaarden uiteindelijk gemiddeld 16,9 procent. Tijdens de afsluitende receptie werden tips en ervaringen uitgewisseld.

artikel afdrukken

16 feb 2009

Jacky Delcour

Jacky Delcour

